

HAALBAARHEIDS- ONDERZOEK ISK VORDEN

verkeers- en sociale veiligheid

www.bronckhorst.nl

gemeente Bronckhorst

Inhoud

<i>Samenvatting haalbaarheidsonderzoek</i>	3
<i>1. Inleiding</i>	5
1.1. Aanleiding	5
1.2 Doel	6
1.3 Scope	6
1.4 Leeswijzer	8
<i>2. Onderzoeksopzet</i>	9
2.1 Onderzoeksvragen	9
2.2 Onderzoeksproces (Hoe)	10
<i>3. Onderzoeksresultaten</i>	13
3.1 Resultaten betreffende algemene onderzoeksvragen	13
3.2 Resultaten over het verkeersveiligheidsonderzoek	17
3.3 Resultaten betreffende sociale veiligheidsverkenning	21
<i>4. Evaluatie en verantwoordelijkheid</i>	28
<i>5. Bijlage</i>	30
Bijlage 1. Mailwisseling met locatiemanager van ISK Achterhoek-VO	30
Bijlage 2. <i>Schoolgids ISK Doetinchem</i>	36
Bijlage 3. Veilig verkeer Nederland	56
Bijlage 4. Algemene informatie Verkeersveiligheid door verkeerskundige gemeente Bronckhorst.	64
Bijlage 5. Aantal meldingen bij politie in relatie tot overlast ten tijde van het VO-onderwijs Kompaan tussen 1 januari 2024 en 31 december 2024	66
Bijlage 6. Ervaringen en beeldvorming van politie, de werkgroep jeugdoverlast	67
Bijlage 7. Schriftelijke vragen basisscholen in omgeving ISK Doetinchem	68
Bijlage 8. Schriftelijke vragen politie gemeente Berkelland	73
Bijlage 9 schriftelijke vragen LOWAN	75
Bijlage 10. Ervaringen van omwonenden van ISK Doetinchem	77
Bijlage 11. Ervaringen van een buur- basisschool en kinderopvanglocatie bij ISK Doetinchem	84
Bijlage 11. Interviews met omwonenden van Het Hoge	88
Bijlage 12. Optie monitoring sociale veiligheid ISK	93

Bijlage 13. Enkele berichten uit de media over ISK-scholen	94
--	----

Samenvatting haalbaarheidsonderzoek

Als gemeente spannen wij ons in om ISK-onderwijs te bieden aan maximaal 221 jonge vluchtelingen (amv's) die de gemeente Bronckhorst in de komende 10 jaar op gaat vangen. Deze jongeren gaan pas naar school na opening van de opvanglocaties. De opvanglocaties worden gefaseerd gerealiseerd. Eind 2025 maximaal 80 amv's en begin 2026 nog een keer maximaal 80 amv's. Pas op een later moment, na bekendwording van de volgende verdeelsleutelbesluit vanuit het Rijk en realisatie van de derde opvanglocatie (deze laatste maximaal 61) zodat wij voldoen aan de opvang van 221 alleenreizende minderjarige jongeren. Met het aanbieden van onderwijs in de eigen gemeente, borgen wij directe participatie in onze samenleving van deze groep.

Haalbaarheidsonderzoek ISK Vorden verkeers- en sociale veiligheid

Het college van burgemeester en wethouders heeft op 17 december 2024 (BenW09401) besloten dat het pand aan Het Hoge 41 in Vorden technisch geschikt is voor de het huisvesten van ISK-onderwijs aan leerlingen voor een periode van 10 jaar.

Op verzoek van omwonenden is besloten om naast de technische haalbaarheid van het gebouw ook het effect op de verkeersveiligheid te onderzoeken en een verkenning te maken van de sociale veiligheid. Het onderzoek hiervoor heeft plaatsgevonden in de periode december 2024-maart 2025 en is onderverdeeld in:

1. *Verkenning van de onderwijskundige basis. (Verskil ISK en VO)*
2. *Onderzoeken van de verkeersveiligheid*
3. *Verkennen van de sociale veiligheid*

Conclusies uit het onderzoek:

Onderwijskundige basis ISK (Internationale Schakelklas) verschilt sterk van regulier voortgezet onderwijs. Het lijkt meer op basisonderwijs met kleine klassen, één docent en intensieve begeleiding. Het aantal leerlingen is lager dan eerder bij het Kompaan, terwijl het aantal medewerkers vergelijkbaar blijft.

Verkeersveiligheid Er worden geen verkeersproblemen verwacht voor de ISK-locatie in Vorden. Aangepaste begin en eind schooltijden van het ISK, afgestemd op die van de basisschool helpen om de verkeersdrukte op piekmomenten te spreiden. Veilig fietsen van de opvanglocaties naar school vereist afspraken met het COA. Grootschalig gelijktijdig fietsen (bijvoorbeeld met 80 leerlingen) is niet haalbaar. Veilig Verkeer Nederland geeft aan dat extra onderzoek en verkeersaanpassingen nodig zijn op de schoolroute van de opvanglocatie Vorden naar de ISK. Realisatie van extra parkeerruimte op eigen terrein van school is mogelijk.

Sociale veiligheid Objectieve veiligheid, zoals feiten over overlast, is meetbaar. Subjectieve veiligheid, oftewel hoe mensen zich voelen, is moeilijker te bepalen. Er waren eerder klachten door hangende en rokende leerlingen vanuit het VO onderwijs. Goede afspraken en communicatie zijn nodig, zoals een buurtoverleg tussen ISK, gemeente, politie, COA en omwonenden om zorgen te bespreken en samen te werken aan een veilige leefomgeving.

Algemene aanbevelingen

- Er wordt aanbevolen om de aanbevelingen uit het haalbaarheidsonderzoek ISK Vorden met betrekking tot de verkeers- en sociale veiligheid over te nemen;

- Bij het geschikt verklaren van deze locatie als gemeente in een verbindende rol afspraken met partijen verder vorm te geven, denk hierbij aan:
 - Het oprichten van een integraal buurtoverleg waarin afspraken gemaakt worden met Achterhoek VO, COA, gemeente en politie inclusief evaluatie momenten en het opstellen van een escalatieladder als het gaat om zowel objectieve als subjectieve veiligheid in de buurt.
 - Afspraken met andere partners als de provincie over het verder uitwerken van het advies van VVN over verkeersroute

Vanuit Interviews met omwonenden is de strekking uit de gesprekken:

- Neem omwonenden serieus. Blijf ik gesprek.
- Zorg voor een gefaseerde start.
- Onderzoek de verkeerssituatie goed uit.
- Zorg voor goede begeleiding aan de AMV's
- Evaluer en wees duidelijk in wat te doen als het niet goed verloopt.

Tijdspad

November 2024	Start deel 2 haalbaarheidsonderzoek (Onderdelen verkeer en sociale veiligheid)
15 april 2025	Besluitvormend door college
16 april 2025	Informeren gemeenteraad via actieve informatie, omwonenden via een brief en ISK-achterhoek VO via een gesprek.
24 april 2025	Informatieavond omwonenden

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

Volgens de asielopgave vanuit de spreidingswet heeft Gemeente Bronckhorst sinds 20 december 2024 vanuit de minister de taakstelling gekregen om voor 31-12-2025 160 alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV's) op te vangen.

Volgens afspraak met de regio blijft Bronckhorst in totaal 221 AMV's opvangen. Op 1-2-2026 volgt een nieuwe verdeelsleutel en wordt bekend gemaakt wanneer de laatste 61 AMV's gehuisvest moeten zijn.

Minderjarigen zijn volgens de Nederlandse wetgeving onderwijsplichtig. De eerste twee jaar van hun verblijf in Nederland gaan ze voor onderwijs naar een Internationale Schakelklas (ISK). De dichtst bij zijnde ISK-locaties in Doetinchem en Zutphen bieden te weinig ruimte om de AMV's die we in onze gemeente gaan opvangen onderwijs te bieden.

Met het vrijkomen van een Voortgezet Onderwijs gebouw aan het Hoge 41 in Vorden per 1 januari 2025 heeft het college van burgemeester en wethouders op 1 oktober 2024 besloten (BenW-09146) een haalbaarheidsonderzoek te starten gericht op de geschiktheid van het schoolgebouw aan het Hoge 41 in Vorden voor het bieden van ISK-onderwijs aan max. 221 AMV's voor een periode van 10 jaar (en tijdelijk, januari tot en met december 2025, voor de inburgeringslessen van statushouders).

Toelichting taakstelling:

Voor 1-2-2024 moest per provincie en gemeente een overzicht gegeven worden waaruit blijkt welke opvang wordt gerealiseerd volgens artikel 2 en 3 van de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen en artikelen 2.1 en 2.2 van het Besluit gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen. Voor de gemeente Bronckhorst was op dat moment een indicatieve verdeling opgenomen van 221 opvangplaatsen waarvan 19 geschikt ten behoeve van de opvang van AMV's. (Staatscourant 2024)

Het college van burgemeester en wethouders van Bronckhorst heeft in eerste instantie in de regio het aanbod gedaan om de volledige taakstelling in te vullen met alleenreizende minderjarige vreemdelingen (AMV's). Naar aanleiding hiervan hebben de gemeenten aan provinciale regietafels (PRT's) vóór 1-11-2024 afgesproken wat de aantallen voor de provincie en regio Achterhoek zouden worden. Op basis hiervan heeft de Minister van Asiel en Migratie op 20-12-2024 een verdelingsbesluit gemaakt voor de asielopvangplaatsen. In dit verdeelbesluit staat voor Bronckhorst opgenomen dat er 160 AMV opvangplaatsen gerealiseerd moeten worden. Deze opvangplaatsen moeten volgens de wettelijke taak uiterlijk op 31-12-2025 beschikbaar zijn gesteld. (Kamerbrief)

Het technisch- bouwkundige onderzoek is eind november 2024 afgerond. Dit is uitgevoerd door het onafhankelijke bureau Facilicom. Het college van burgemeester en wethouders heeft op 17 december 2024 besloten (BenW09401):

- Dat het schoolgebouw technisch geschikt is voor (tijdelijk) ISK-onderwijs.
- Om vervolgonderzoek naar de haalbaarheid van ISK-onderwijs op deze locatie te doen op het gebied van verkeersveiligheid en sociale zekerheid.
- In overleg met het Kompaan en Interbeek, (die de inburgeringslessen geeft), per 1 januari 2025 op deze locatie te starten met inburgeringsonderwijs aan volwassen statushouders.

In dit besluit is ook opgenomen dat het college van burgemeester en wethouders uiterlijk eind maart 2025 een definitief besluit wil nemen over de haalbaarheid van ISK-onderwijs aan Het Hoge 41 in Vorden. Dit besluit is via een brief op 18 december 2025 (Z142963/UIT24-141943) aan de omwonenden gecommuniceerd.

1.2 Doel

Het doel van dit vervolgonderzoek is om op basis van ervaringen een realistisch beeld te schetsen van het effect op de verkeersveiligheid en de sociale veiligheid in de directe omgeving die ontstaat bij een ISK-onderwijsvoorziening aan het Hoge 41 in Vorden. Daarnaast is het doel van dit onderzoek om aanbevelingen te formuleren op het gebied van verkeer – en sociale veiligheid onder welke voorwaarden ISK-onderwijs op de locatie mogelijk is.

1.3 Scope

Dit vervolgonderzoek is aanvullend op het onderzoek naar de bouw- technische geschiktheid van deze locatie. De scope van dit onderzoek is gericht op de verkeers- en sociale veiligheid bij ISK-onderwijs aan het Hoge 41 in Vorden. De onderzoeken (naar technische-en bouwkundige aspecten en naar verkeer- en sociale veiligheid) vormen samen het complete haalbaarheidsonderzoek naar het realiseren van een ISK-school voor de 221 amv's die we in Bronckhorst op gaan vangen.

De geuite zorgen van omwonenden vormen de basis van de onderzoeksvragen over verkeer en sociale veiligheid. Het onderzoek gaat over de praktische uitvoering van ISK-onderwijs, de verkenningen naar de lokale situatie en de brede ervaringen elders. Deze uitkomsten gebruiken wij bij de beeldvorming en een goede integratie van ISK-onderwijs in zijn omgeving.

Op basis van de huidige situatie met het Voortgezet Onderwijs (VO-onderwijs) op de locatie aan het Hoge hebben we een vergelijking gemaakt met een invulling door ISK-onderwijs.

Elke locatie, grootte en omgeving van een ISK-instelling is anders. Om te leren en een zo goed mogelijk beeld te krijgen van ervaringen zijn meerdere gesprekken gevoerd met o.a. bestaande ISK's, hun omwonenden, scholen naast een ISK en de politie. Veilig verkeer Nederland is gevraagd om advies uit te brengen over de verkeersimpact en veiligheid. Signalen van de omwonenden zijn kenbaar gemaakt tijdens de informatieavond van 7 oktober 2024, aangevuld door inspraak van omwonenden via politieke tafels. Het gesprek met de basisschool en de resultaten van de via facebook uitgezette vragenlijst. Tijdens een aantal gesprekken, eind maart 2025, met omwonenden en de basisschool is de gebruikte input besproken en zijn laatste aanbevelingen gevraagd.

Om op basis van de verkenning naar de verkeers- en sociale veiligheid een uitspraak te kunnen doen over de haalbaarheid van ISK-onderwijs op deze locatie is advies gevraagd welke afspraken over monitoren en borging samen met betrokken partijen zoals omwonenden, onderwijs, gemeente ten tijde van ISK-onderwijs gemaakt kunnen worden.

Dit onderzoek geeft invulling aan het verzoek van omwonenden om naast de geschiktheid van het pand ook het effect op de verkeers- en sociale veiligheid te onderzoeken. Omwonenden geven aan dat ze overlast ervaren hebben van het VO-onderwijs (tot december 2024) op de locatie. De overlast bestaat uit de verkeerssituatie in de wijk, rommel in tuinen, groepen jongeren die in pauzes naar de winkels gaan en bejegening door jongeren richting omwonenden. Zorgen voor de toekomst liggen in de groepsgrootte, de zorg en problematiek die AMV's met zich meebrengen, de verkeerssituatie en het ervaren van

Opgave Bronckhorst ISK onderwijs:

De gemeentelijk opgave is het bieden van ISK-onderwijs aan de maximaal 221 AMV's die de gemeente Bronckhorst in de komende 10 jaar op gaat vangen. Deze jongeren gaan pas naar school na opening van de opvanglocaties. Zij zullen gefaseerd starten. Eerst maximaal 80 AMV's die eind 2025 worden verwacht. Daarna (begin 2026) nog een keer maximaal 80 AMV's. Pas op een later moment, na bekendwording van de volgende verdeelsleutelbesluit, de laatste maximaal 61 totdat wij voldoen aan de opvang van 221 AMV's. (Opgave Rijk)

overlast dat volgens de omwonenden ten tijde van het VO-onderwijs niet voldoende in control was.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat de onderzoeksopzet, de gestelde onderzoeksvragen, betrokken externe partijen en interne vakgebieden.

In hoofdstuk 3 wordt een samenvatting gegeven van de onderzoeksresultaten op de drie onderdelen van dit onderzoek. Verkenning van de basis (Verskil tussen VO- en ISK-onderwijs) onderzoeken van de verkeersveiligheid en de verkenning van de sociale veiligheid.

De volledige ontvangen informatie van de verschillende bevraagde partijen zijn opgenomen als bijlagen bij dit document.

Een samenvatting van de conclusies en aanbevelingen worden overgenomen in het B&W voorstel.

2. Onderzoeksopzet

Zoals aangegeven bestaat het aanvullende onderzoek uit het onderzoeken van de verkeersveiligheid en de verkenning van de sociale veiligheid.

Voordat in kan worden gegaan op deze twee thema's is het van belang inzicht te geven in het ISK-onderwijs binnen Achterhoek VO. Hoe gaat het bij een ISK, welke jongeren komen daar, hoe zien lesroosters eruit, welke begeleiding is er. Kortom wat houdt ISK-onderwijs eigenlijk in?

We richten ons daarbij voornamelijk op de feitelijke overeenkomsten en verschillen tussen regulier VO-onderwijs en een ISK. Bovenstaande is verwerkt in het algemene onderdeel.

De opzet ziet er hiermee als volgt uit:

1. Verkenning van de basis. (Verskil ISK en VO)
2. Onderzoeken van de verkeersveiligheid
3. Verkennen van de sociale veiligheid

2.1 Onderzoeksvragen

Algemene onderzoeksvragen

- Welke feitelijke overeenkomsten en verschillen zijn er tussen het VO-onderwijs en het ISK-onderwijs.
- Huidige situatie (o-situatie) en ervaringen met andere ISK-locaties ten opzichte van toekomstscenario.
- Hoe groot zijn ISK-scholen in Nederland?

Onderzoeksvragen betreft de verkeersveiligheid

- Wat is de impact van de verkeersbeweging bij ISK-onderwijs ten opzichte van de huidige verkeersbeweging bij het VO-onderwijs?
- Welke pieken zijn bij start en eindtijden en zijn hier adviezen in te geven?
- Advies veilig verkeer NL betreft veilige route van en naar school?
- Advies Veilig verkeer NL over verkeersdeelname door AMV's?
- Is er voldoende parkeergelegenheid voor ISK-onderwijs?

Onderzoeksvragen betreft de sociale veiligheid

- Aantal meldingen bij politie in relatie tot overlast ten tijde van het VO-onderwijs tussen 1 januari 2024 en 31 december 2024.
- Ervaringen en beeldvorming van de politie, de werkgroep jeugdoverlast en omwonenden.
- Wat zijn de ervaringen met een ISK-school in een vergelijkbare omgeving?
- Wat zijn de ervaringen van omwonenden van ISK – Doetinchem?
- Wat zijn de ervaringen van een buur-basisschool en kinderopvanglocatie bij ISK-onderwijs Doetinchem?
- Welke afspraken met Achterhoek VO zijn er mogelijk over openbare orde en veiligheid.
- Wat is de rol van de gemeente bij monitoring en borging van de afspraken tussen Het ISK-onderwijs, het COA en de omwonenden.

2.2 Onderzoeksproces (Hoe)

In deze paragraaf wordt aangegeven welke methoden zijn gebruikt en welke externe organisaties en interne clusters hierbij betrokken zijn. De verkenning van de basis gaat over de verschillen en overeenkomsten tussen het reguliere VO aan het Kompaan en ISK-onderwijs.

De verschillen en overeenkomsten zijn via een vergelijkend onderzoek in overleg met onderwijsinstellingen en het LOWAN (Ondersteuning onderwijs nieuwkomers) in beeld gebracht.

De methode die hiervoor gebruikt is zijn het stellen van schriftelijke vragen en interview met interne- en externe experts.

De verkeersveiligheid is als risico benoemd door omwonenden. Op basis hiervan zijn gesprekken gevoerd met de verkeersexperts binnen de gemeente. Vervolgens heeft Veilig verkeer Nederland de lokale situatie onderzocht en zijn zij gekomen met een advies rapport.

De sociale veiligheid is in beeld gebracht naar aanleiding van uitingen van onze omwonenden. Op basis van die thema's is er gesproken met ervaringsdeskundigen en omwonenden van bestaande ISK's. Bij de politie en de werkgroep jeugdoverlast zijn hun beeld en het aantal meldingen opgevraagd. Vanuit de verschillende antwoorden is een vertaling gemaakt naar adviezen.

De onderstaande partijen zijn betrokken:

Externe partijen

- Veilig verkeer Nederland
- Politie basisteam Achterhoek West
- Politie gemeente Berkelland
- Werkgroep Jeugdoverlast gemeente Bronckhorst
- ISK-onderwijs Achterhoek VO
- ISK-onderwijs Portuur (Borculo /Haaksbergen)
- LOWAN (ondersteuning onderwijs nieuwkomers)
- Omwonenden van een bestaande ISK Doetinchem
- Een basisschool naast een bestaande ISK Doetinchem
- Een peuteropvang naast een bestaande ISK Doetinchem
- Omwonenden van het Hoge 41

Interne betrokkenen

Om de opdracht rondom een haalbaarheid uit te voeren is een integrale werkgroep opgesteld met afgevaardigden vanuit diverse clusters.

De werkgroep bestaat uit:

- Programma manager M&I
- Beleidsmedewerker strategie
- Beleidsmedewerker verkeer
- Medewerker onderwijs huisvesting
- Teamleider participatie
- Beleidsmedewerker openbare orde en veiligheid
- Juridisch adviseur
- Communicatieadviseur

Tijdspad

November 2024	Start deel 2 haalbaarheidsonderzoek (Onderdelen verkeer en sociale veiligheid)
17 december 2024	Besluit college verlengen periode tot en met maart 2025
Januari 2025	Samenstellen werkgroep
Januari/ februari	Opdracht werkgroep: - Opstellen en uitzetten onderzoeksvragen - Betrekken externe onafhankelijke deskundigen. (Zie kop externe partijen blz. 6).

- Betrekken en verduidelijken van de onderzoeksresultaten
 - Opleveren van haalbaarheidsonderzoek deel 2
 - B&W voorstel opstellen
- 20 februari 2025 Definitieve versie in werkgroep
- 11 maart 2025 Beleidsafstemmend overleg met College
- 08 april 2025 Stukken aanleveren voor college
- 15 april 2025 Besluitvormend door college
- 16 april 2025 Informeren gemeenteraad via actieve informatie, omwonenden via een brief en ISK-achterhoek VO via een gesprek.
- 24 april 2025 Informatieavond omwonenden

3. Onderzoeksresultaten

3.1 Resultaten betreffende algemene onderzoeksvragen

Welke overeenkomsten en verschillen zijn er tussen het regulier Voortgezet Onderwijs en ISK-onderwijs. Feitelijke weergave, gebaseerd op cijfers Kompaan en ISK

	ISK-onderwijs	Regulier VO
Aantallen leerlingen	Maximaal 221 leerlingen 14 klassen 160 leerlingen - 10 klassen (Op basis van de huidige verdeelsleutel.)	417 leerlingen 21 klassen Overwegend op het Hoge (360 leerlingen) en deels op Nieuwstad
Leeftijd leerlingen	15 -18 jaar	12 -16/17 jaar
Aantal medewerkers	32 medewerkers	32-38 medewerkers
Lesrooster	Dag vullend programma 2x pauze 15 min. 1x pauze 30 min. Gezien de grootte van het ISK is een dag vullend programma mogelijk waardoor leerlingen tussendoor in principe niet van het schoolplein afgaan.	Wisselend rooster 50% start gelijktijdig bij aanvang van lesuur 1 om 8.30 Klas 1 en 2 gaan tussendoor niet van het schoolplein af. Klas 3 en 4 mogen tussen van het plein af.
Onderwijssysteem	Vaste basisgroep met vaste docent. Leerlingen blijven voornamelijk in één ruimte net zoals bij basisonderwijs	Wisselende klassen met wisselende docenten. Leerlingen wisselen ieder lesuur/ les blok van lokaal en docent en soms van locatie
Duur van het onderwijs	Leerlingen blijven 2 jaar op een ISK	Leerlingen blijven 4 jaar op het VMBO
Doel van het onderwijs	Doel is leerlingen Nederlands te leren en daarna doorstromen naar een reguliere school of traject dat bij hen past	Doel is leerlingen voor te bereiden op vervolgopleidingen binnen het middelbaar beroepsonderwijs (mbo).
Verkeerssituatie	Leerlingen komen zelfstandig of onder begeleiding vanuit het COA naar school. (Lopen, Fiets of bus)	Leerlingen komen zelfstandig (fiets, enkele scooters, bij regen soms gebracht door ouders.
Sociale veiligheid	Strakke insteek en afspraken op gewenste houding en gedrag van leerlingen	

Onderwijsteam	Onderwijsteam max. 32 (Bij 221 leerlingen) Preventie medewerker Dag coördinator Verzuimcoördinator Orthopedagoog Conciërges Mentor Docenten die meehelpen in pauzes Leerplichtambtenaar Administratie ICT Roostermaker	Onderwijsteam max. 38 Directie Conciërges Mentor Leerplichtambtenaar
Incidenten	27 Incidenten in 2024 bij bestaande ISK van Achterhoek VO	19 Incidenten bij Kompaan college in 2024
	Type incidenten: Ruzie, vechten in school, bedreigingen, EHBO	Type incidenten: pesterijen, fysiek geweld, ongeval, diefstal, verbaal geweld/ bedreiging, (illegaal) vuurwerk, tabak gebruik, drugs gebruik gezondheid, anders)
	6 klachten bij huidige ISK- achterhoek VO 2x blokkeren bruggetje/fietspad, 1x hangen op auto's, 3x afval	Aantal keer met burens in gesprek geweest over rookoverlast, hangen voor voordeur, zwerfafval. Dat heeft niet geleid tot een uit de hand lopende situatie. Klachten zijn eerder uitzondering dan in de regel.
	Speciale werkgroep op het thema veiligheid. Dit gaat over hoe je met elkaar omgaat, praten en samen oplossen van problemen, Nederlands cultuur etc.	

Zie bijlage 1. Achtergrondinformatie VO Kompaan en ISK-achterhoek VO

Zie bijlage 2. Schoolgids ISK Doetinchem

- *Huidige situatie en ervaringen ten opzichte van toekomstscenario.*

Feitelijke gegevens zijn in bovenstaande tabel te lezen. Ervaringen ten opzichte van het toekomstscenario worden weergegeven in hoofdstuk 3.3. Sociale veiligheid.

- *Hoe groot zijn ISK-scholen in Nederland?*

Bij LOWAN is opgevraagd welk formaat qua aantal leerlingen ISK-scholen er in Nederland zijn? We hebben een overzicht ontvangen van ISK-scholen die alleen bezocht worden door asielzoekers. Dus geen Oekraïners en geen statushouders of leerlingen uit andere vormen van wooneenheden. [Scholen - LOWAN](#)

Onderstaande afbeeldingen geven een weergave van ISK scholen in Nederland. (de kleuren geven de netwerken aan)

Op afbeelding 1 worden scholen afgebeeld: met de onderstaande selectiecriteria:

- ISK scholen met 50-100 leerlingen
- Alleen asiel leerlingen
- 12-16 jaar
- 16-17 jaar

08-02-2025, 16:02

Scholen - LOWAN

Gekozen filters:

Asielzoekers

16-17

12-16

> 100

Wis alle filters

Lijst

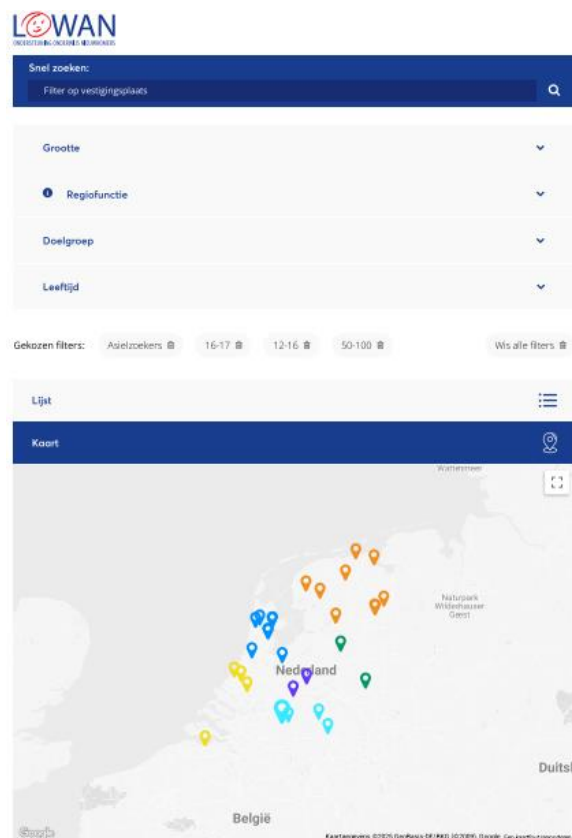
Kaart

Op afbeelding 2 zijn de criteria:

- ISK scholen 100+ leerlingen
- Alleen asiel leerlingen
- 12-16 jaar
- 16-17 jaar

- Hoe groot is het ISK in Doetinchem en Zutphen?

Bij achterhoek VO is opgevraagd hoe groot de ISK-scholen in Doetinchem en Zutphen zijn. Locatie Zutphen biedt onderwijs aan 162 leerlingen. In Doetinchem volgen 219 leerlingen het ISK-onderwijs verdeelt over 2 gebouwen met op dit moment een gelijke verdeling qua aantal leerlingen per gebouw.

- Waarom een ISK-school aan het Hoge?

Alle gemeenten hebben te maken met een grotere opvangopgave. In de omgeving van Bronckhorst zijn meerdere ISK-locaties die onderwijs aan doelgroepen verzorgen. Zowel de locaties in Zutphen als in Doetinchem bieden geen capaciteit om maximaal 221 amv's uit Bronckhorst onderwijs te bieden.

Bij het vrijkomen van de twee onderwijsgebouwen van het Kompaan in Vorden (locatie nieuwstad en locatie het Hoge) is gekeken naar mogelijkheden voor het huisvesten van een ISK. Locatie nieuwstad is niet geschikt omdat dit pand te klein is om aan 221 ISK leerlingen onderwijs te bieden. Locatie het Hoge voldoet qua grootte om een ISK voor 221 leerlingen te huisvesten. Dit heeft geleid tot een tweede stap, namelijk de uitvoering van een bouwtechnisch onderzoek.

De nieuwe locatie van het Kompaan in Vorden biedt niet de ruimte voor deze amv's. Met de bouw van het Kompaan aan de Almenseweg is rekening gehouden met een terugloop van leerlingen (krimp). Leerlingen van het ISK onderwijs stromen na 2 jaar in verschillende richtingen uit waaronder regulier VO, MBO of school/werk. De mogelijkheid bestaat dat leerlingen na ISK-onderwijs uitstromen naar het regulier VO-onderwijs Kompaan aan de Almenseweg in Vorden.

Met de realisatie van een ISK locatie aan Het Hoge 41 in Vorden specifiek voor de amv's woonachtig in een van de opvanglocaties in Bronckhorst biedt dit de mogelijkheid om collectieve afspraken te maken met het COA en ISK.

Conclusie algemene onderzoeksvragen

- ISK is een andere vorm van onderwijs dan regulier VO-onderwijs. ISK-onderwijs is vergelijkbaar met het basisonderwijs. Dit gaat over kleine klassen, gekoppeld aan 1 docent, intensievere begeleiding.
- Het aantal leerlingen is lager dan het aantal leerlingen dat de locatie het Hoge van het Kompaan bezoekt.
- Het aantal medewerkers is gemiddeld gelijk. Alleen op de dinsdag en donderdag zijn er meer docenten bij het VO aanwezig i.v.m. de volle lesroosters.
- ISK-leerlingen komen zelfstandig of met begeleiding vanuit het COA naar school. VO-leerlingen komen zelfstandig naar school, op regenachtige dagen soms gebracht door ouders.
- Qua grootte is ISK aan het Hoge niet uniek. Er zijn in Nederland meerdere locaties met 50 + of 100 + ISK-leerlingen. (ISK Zutphen 163 leerlingen, in 1 gebouw, ISK Doetinchem 219 leerlingen gelijk verdeeld over 2 gebouwen)
- Het onderwijspand aan het Hoge biedt voldoende ruimte voor ISK-onderwijs aan 221 leerlingen. Dit aantal leerlingen was niet passend op locatie nieuwstad. Het nieuwe Kompaan gebouw biedt, i.v.m. bouw op krimp, ook onvoldoende ruimte om 221 ISK leerlingen voor de komende 10 jaar te huisvesten.

3.2 Resultaten over het verkeersveiligheidsonderzoek

- *Rapport onderzoek voortgezet onderwijs en sporthal Vorden.*

Op 19 mei 2020 zijn door Penta Rho scenario's uitgewerkt i.v.m. uitbreidingsmogelijkheden/nieuwbouw wensen van het Kompaan-VO onderwijs en de sporthal in Vorden.

Bij de uitwerking van de scenario's is naar de verkeerssituatie aan Het Hoge gekeken. In het rapport wordt weergegeven dat er veel parkeer en verkeer overlast wordt ervaren. Dit heeft te maken met de start momenten van beide scholen en het aantal beschikbare parkeerplekken. Verkeerstechnisch wordt er geen oplossing voor extra parkeerplekken gevonden gezien gebrek aan ruimte. De overlast heeft ook te maken met het pendelen van de leerlingen tussen de 2 locaties het Hoge en Nieuwstad. In het rapport staat beschreven dat er verwacht wordt dat belanghebbenden geen weerstand hebben bij het behouden van een VO-locatie aan Het Hoge en sporthal. In de aanbevelingen staat dat het parkeerprobleem opgelost kan worden bij de nieuwbouwlocatie van het Kompaan.

Bovenstaande informatie is meegenomen in het onderzoek naar de verkeersveiligheid in relatie tot de mogelijkheid van een ISK aan Het Hoge.

- *Wat is de impact van de verkeersbeweging bij ISK-onderwijs t.o.v. de verkeersbewegingen bij het voormalige VO-onderwijs?*

Het faciliteren van ISK-onderwijs op de locatie het Hoge 41 in Vorden leidt, ten opzichte van het huidige gebruik, tot een verwachte afname van een gemotoriseerde verkeersbewegingen.

Ter plaatse van de aansluiting op Het Hoge en op het terrein worden geen verkeerskundige (afwikkeling en verkeersveiligheid) problemen voorzien wanneer het ISK zijn deuren opent. Het verschil in vervoer naar een ISK-school is anders dan bij jongeren die naar een VO-locatie gaan. Dit zit met name in de manier van vervoer naar school. De verkeersbewegingen van langzaam verkeer, zoals fietsers en wandelaars, zijn ten opzichte de VO-school lager. Wanneer er gemotoriseerd vervoer plaatsvindt dan is dit bij het ISK geclusterd tot vervoer per eigen gehuurde bus. (Om openbaar vervoer indien noodzakelijk te ontlasten). ISK- leerlingen rijden doorgaans niet op scooters of Fat bikes.

- *Welke pieken zijn bij start en eindtijden en zijn hier adviezen in te geven?*

Veilig verkeer Nederland geeft aan dat de pieken vooral aan het begin en eind van de dag liggen. De ingangen van het basisonderwijs liggen aan weerszijde van de basisschool aan de Dokter C. Lulofsweg en aan de Schoolstraat. De ingang van Het Kompaan bevindt zich aan het Hoge. Hoewel de ingangen dus aan verschillende straten zijn gelegen en de hoogste concentratie van komende en vertrekkende kinderen en leerlingen niet in dezelfde straten samenvallen, kunnen er misschien onveilige situaties ontstaan als de begin- en eindtijden van beide scholen samenvallen. Ondanks dat er geen grote problemen worden verwacht, verdient het wel de voorkeur het verkeer niet samen te laten vallen met de start en eindtijden van de basisschool.

De piekbelasting ligt ook incidenteel bij het door de ouders halen en brengen van de VO-leerlingen met de auto. Deze vorm van individueel vervoer vermindert bij een ISK.

- *Advies veilig verkeer NL betreft veilige route naar school.*

Veilig Verkeer Nederland heeft in beeld gebracht wat de veiligste route van de opvanglocatie naar het ISK aan het Hoge is. Uitgaande van het feit dat de leerlingen goed kunnen fietsen en de verkeersregels kennen geven zij aan dat wat hen betreft de fietsroutes vanuit Hengelo duidelijk en veilig zijn. Voor wat betreft de route die veilig verkeer Nederland heeft bekeken vanaf de opvanglocatie aan de Kerkhofweg in Vorden geven zij aan dat er meer mogelijke routes denkbaar zijn. De voor de hand liggende route gaat over een smal, onverhard pad. (Spoorpad) Het is een optie wanneer het pad langs het spoor wordt verbreed. Een andere logische route (advies VVN) is de route via de Kerkhofweg en de Netwerkweg naar het fietspad aan de zuidzijde van de Ruurloseweg (N319) en die te volgen tot aan de rotonde die aansluit op de dorpsstraat. Dit is de meest rechtstreekse- en veilige route. Hierbij vormt de aansluiting Netwerkweg op de Ruurloseweg een knelpunt. Het advies van Veilig verkeer Nederland is om een oversteekvoorziening te creëren en in gesprek te gaan met de Provincie.

- *Advies Veilig verkeer NL over verkeersdeelname door amv's.*

Veilig verkeer Nederland geeft aan dat het onmogelijk is om met 80 leerlingen in één groep tegelijk te fietsen. Veilig verkeer Nederland adviseert om in kleinere groepen, begeleid naar school te fietsen. Zij geven aan, dat er mogelijk extra fietslessen noodzakelijk zijn. Pas wanneer leerlingen veilig kunnen fietsen en zij de verkeersregels kennen, kunnen zij zelfstandig op pad gaan. Wanneer er busvervoer geregeld wordt vanuit de opvanglocatie is het advies om niet tot voor de school te rijden maar te stoppen bij een daarvoor aangewezen parkeerterrein buiten de schoolzone. De leerlingen lopen dan het laatste stuk naar school. *Zie bijlage 3. Advies rapport Veilig Verkeer Nederland.*

- *Is er voldoende parkeergelegenheid voor ISK-onderwijs?*

Om ruimte te bieden aan voldoende parkeergelegenheid voor medewerkers dient (op het terrein) plaats te worden geboden aan maximaal 32 auto's (20 leerkrachten, 10 ondersteunende medewerkers en een flexibele schil). Er zijn op het terrein van Het Hoge 12 parkeerplaatsen, met ruimte voor een extra plek en in de directe omgeving 26 openbare parkeerplaatsen (15 haaks parkeren en 11 langsparkeren). Voor gebruik door de ISK-school voldoet de huidige locatie, op basis van de strikte norm, niet aan de parkeernorm. De openbare parkeerplaatsen worden ook deels gebruikt door personeel van het basisonderwijs. Op 350 meter zijn beschikbare parkeerplekken op het terrein van de

sporthal, ook kunnen personeelsleden parkeren op de parkeerplaats De Bleek. Leerkrachten worden gestimuleerd om met OV, fiets of lopend naar school te komen. Hierdoor is de verwachting dat er minder parkeerplekken nodig zijn dan de 32 die volgens de strikte norm noodzakelijk zijn. Advies is om te onderzoeken of er op eigen terrein extra parkeerplekken gecreëerd kunnen worden. Dit kan omdat de bestaande fietsenstalling ruime overcapaciteit heeft.

Leerlingen komen voornamelijk met de fiets, lopend of met de bus naar school. Wat betreft fiets-parkeerplekken zijn er 308 stallingsplaatsen voor fietsers op het terrein aanwezig. Met de komst van maximaal 221 leerlingen, die we toelaten, is er meer dan voldoende parkeerplek voor fietsen van zowel leerlingen als personeel. Door in te zetten op groeps(bus)vervoer voor kinderen van de opvanglocatie Hengelo zijn nog minder fietsstallingen noodzakelijk. Advies is om een deel van de fietsenstalling om te zetten naar extra parkeerplekken op eigen terrein. Dit past goed in het gemeentelijke parkeerbeleid waarin gesteld wordt dat het parkeren hoofdzakelijk op eigen terrein moet.

Zie bijlage 4. Onderzoek door verkeerskundige gemeente Bronckhorst.

Conclusie verkeersveiligheid

In 2020 is door Penta Rho een rapport uitgebracht naar aanleiding van onderzoek naar nieuwbouw voortgezet onderwijs en sporthal. In dit rapport staan een aantal conclusies en aanbevelingen over de verkeerssituatie aan het hoge. (Parkeer problematiek en verkeersoverlast bij start beide scholen. Op dat moment werd geen technische oplossing gezien in verband met gebrek aan ruimte. Ook het pendelen van de VO-leerlingen tussen twee locaties veroorzaakte overlast. Veilig verkeer Nederland en de verkeerskundige van de gemeente zijn geïnformeerd over deze problematiek en gevraagd om uitgaande van een tijdelijke ISK-locatie met maximaal 221 leerlingen opnieuw naar de verkeerssituatie te kijken. Er worden geen verkeerskundige belemmeringen voor het starten van een ISK-locatie aan het Hoge 41 in Vorden gezien. De verkeersimpact is naar verwachting lager dan de verkeersimpact zoals bij VO het Kompaan locatie het Hoge 41.

Betreft het veilig fietsen van de opvanglocatie naar school en terug, worden afspraken met het COA gemaakt. Het is niet mogelijk om met 80 amv's gelijktijdig te fietsen. Afspraken gaan over het begeleid fietsen naar school, het veilig fietsen en waar nodig het organiseren van (alternatief) collectief vervoer.

De verkeersroute van de opvanglocatie Hengelo naar het ISK in Vorden kan veilig worden afgelegd. Over de verkeersroute vanuit de opvanglocatie Vorden naar de ISK heeft Veilig Verkeer Nederland twee logische verkeersroutes weer gegeven. Beide vragen nader onderzoek en aanpassingen.

Om de verkeersdruk in de schoolzone verder te verlagen is het belangrijk dat de basisschool De Hoge Voorde en het ISK niet gelijktijdig starten en stoppen. Het ISK dient de schooltijden aan te passen op de schooltijden van de basisschool. Hierover worden afspraken met het ISK gemaakt.

Qua voldoende parkeergelegenheid voor medewerkers zijn opties mogelijk voor uitbreiden parkeerplekken op eigen terrein en buiten de schoolzone waardoor het gebruik van openbare parkeerplekken minder noodzakelijk is.

De algemene insteek van het COA is dat de AMV's begeleid worden naar zelfstandigheid. Wanneer je dit afzet tegen het vervoer naar school, is het uiteindelijke doel dat een jongeren zelfstandig op de fiets naar het ISK gaat. Jongeren moeten hiervoor verantwoord kunnen fietsen, de verkeersregels kennen. Wanneer dit niet verantwoord is organiseert COA-begeleiding naar school.

Waar kan worden AMV's in hetzelfde kader van werken aan zelfstandigheid ook gestimuleerd om met het Openbaar vervoer te gaan. Hiervoor moeten zij eerst weten hoe het OV in Nederland werkt. Dit geldt niet vanaf het begin voor alle amv's gelden. Daarnaast komen er nu al geluiden binnen dat het OV geen grote groepen AMV's kan vervoeren. Wanneer collectief gemotoriseerd vervoer nodig is organiseert COA dit en is de afspraak dat de bus, op een ruime plek buiten de schoolzone, parkeert en dat de leerlingen het laatste deel naar school lopen.

3.3 Resultaten betreffende sociale veiligheidsverkenning.

- *Aantal meldingen bij Politie basisteam Achterhoek West in relatie tot overlast ten tijde van het Kompaan tussen 1 januari 2024 en 31 december 2024.*

Het beeld rondom de school is goed. Alleen parkeeroverlast speelt, maar dat is niet anders dan bij een andere school. Af en toe zijn er incidenten op de school, welke vaak intern worden opgelost. Het gaat niet om een politietraak. Jeugd/ leerlingen trekken wel naar de supermarkt en veroorzaken daar incidenteel onrust. Die incidenten zijn op 1 hand te tellen.

De Politie geeft in eerste instantie aan geen uitdraai te kunnen aanleveren van het aantal incidenten. Dit i.v.m. de privacy en Wet politiegegevens. In de registraties van de politie staan namelijk adressen (en soms persoonsgegevens). Derhalve niet deelbaar.

Vervolgens is opnieuw contact gezocht met de politie, eenheid oost Nederland/ district Achterhoek west. Zij geven aan dat er in het systeem veel interne dingen te lezen staan, 1x overlast en 1x melding van een vechtpartij. Beeld is dat het goed en rustig is rondom de locatie aan het hoge 41 ten tijde van het VMBO.

Zie bijlage 5. Mail van politie

- *Ervaringen en beeldvorming van de politie, de werkgroep jeugdoverlast en omwonenden ten tijde van VO-onderwijs.*

Uit de mailing van omwonenden blijkt dat zij langere tijd last hebben van hangjongeren, geluidsoverlast, vuurwerk, intimidatie, vernielingen, roken, afval dumpen in tuinen en portalen in alle straten rondom de school aan het Hoge 41 in Vorden.

Een aantal omwonenden geeft aan dat leerlingen tijdens elke pauze en tijdens de tussenuren overlast veroorzaken. Hun verwachting is dat dit met de komst van AMV's zeker niet minder wordt.

De politie en de werkgroep jeugdoverlast herkennen dat er rond schooltijd overlast wordt ervaren door de buurt. Bij de supermarkten in de directe nabijheid is er ook sprake van overlast. De school heeft hierover contact met de jongerenwerker die sinds kort actief is in de school.

Zie bijlage 6. Mail politie en werkgroep jeugdoverlast.

- *Wat zijn de ervaringen met een ISK-school in een vergelijkbare omgeving?*

Om antwoord op deze vraag te kunnen geven zijn verschillende basisscholen, LOWAN, een ISK in Neede en de politie Berkelland bevestigd.

Terugkoppeling ISK Neede

Aan het ISK in Neede (Stichting Portuur) zijn schriftelijke vragen gesteld over de ISK en zijn omgeving. Aangegeven wordt dat burens overwegend positief zijn. Met de middenstand is goed contact. Vanuit school worden afspraken met leerlingen gemaakt over de plek om school waar ze wel en niet mogen hangen. Hier wordt vanuit school op toegezien. Het aantal incidenten valt mee volgens het ISK vooral in vergelijking met andere steden. Als ISK nemen zij deel aan het veiligheidsoverleg. Ze werken intensief samen met COA, jongerenwerkers, de wijkagent. Door het betrekken van netwerkpartners maken zij het veilig voor de leerling. Leerlingen weten dat er samengewerkt wordt. Dit ontzorgt de school en biedt regelruimte aan de school in het kader van nieuwkomers en VSV. Communiceer actief naar de omgeving en breng verhalen in beeld in plaats van cijfers. Waardevolle tip is het volgen van de waardevolle tweedaagse bij Lindehout. Gedrag is een signaal en vertelt een verhaal.

In Neede zaten in januari 193 leerlingen op school, inmiddels 160. Dit is de fluctuerende realiteit van een ISK waar zij vooral met AMV-leerlingen werken. Als de opvang locaties niet gevuld zijn heeft een ISK minder leerlingen. Afspraken maken met de gemeente over garantstelling op leerlingenaantallen bij afname en toestroom is belangrijk in het leveren van FTE. Duurzame inzetbaarheid van personeel zorgt voor een versterkende onderwijskwaliteit. Er zijn op dit moment 10 klassen – 32 medewerkers met daarbij een in en uitleen vanuit het VO. Belangrijk is het om te zorgen voor een perspectief op uitstroom.
Zie bijlage 7. Schriftelijke vragen aan ISK Neede

Terugkoppeling van Politie gemeente Berkelland

Om ervaringen van de politie met een ISK-school in Borculo in beeld te krijgen is er contact gezocht met de regisseur Zorg en Veiligheid van gemeente Berkelland. In het begin zijn er binnen de school en in de omgeving meldingen geweest van gevoel van onveiligheid en overlast. Daarop is overleg geweest binnen de school en met de omgeving. Sindsdien zijn er korte lijnen met school, politie en gemeenten. De laatste tijd is het rustig. Er is op dit moment meer draagvlak vanuit de omgeving en een aantal buurtbewoners is bereid om iets te betekenen waar nodig. Voor aanvang waren er ook meldingen bij de gemeente n.a.v. de plannen voor de komst van een ISK. Het vraagt extra inzet vanuit de betrokken partijen met name door korte lijnen en het delen van signalen met elkaar en vanaf de start goede afspraken maken.
Zie bijlage 8. Schriftelijke vragen aan Politie Gemeente Berkelland.

Vragen aan LOWAN.

LOWAN ondersteunt de scholen die het eerste opvangonderwijs aan nieuwkomers verzorgen in zowel het primaire onderwijs als in het voortgezet onderwijs. Via de mail is LOWAN bevraagd op hun ervaringen met omwonenden die zich zorgen maken over de sociale veiligheid bij de komst van een ISK-school. LOWAN geeft aan dat zij deze vraag niet eerder hebben gekregen. Een school kan altijd sociale onveiligheid brengen maar waarom deze vraag specifiek over een ISK? Daar gaan leerlingen gewoon naar school, dat geeft toch geen onveiligheid voor buurtbewoners? Op de school is monitoring op sociale veiligheid een onderdeel wat je voor de Inspectie moet doen. Maar dit is niet gericht op de buurt maar op de school zelf, de leerlingen zelf.
Zie bijlage 9. Schriftelijke vragen aan LOWAN.

- *Wat zijn de ervaringen van omwonenden bij ISK-onderwijs Doetinchem?*

Tijdens een interview met omwonenden van een ISK elders werd verschillend gereageerd op de komst van een ISK. Omwonenden waren niet geïnformeerd door de gemeente of de

school. Het ISK was er ineens. De omwonenden hebben verschillende meningen over de komst en de leerlingen. Grote lijn uit het interview is dat er wel eens overlast is. Dat school en leerlingen daar goed op aan te spreken zijn en dat de klachten serieus genomen worden. Daarnaast is de strekking van hun verhaal dat het van groot belang is dat er afspraken met school worden gemaakt, dat school goed bereikbaar is en dat omwonenden en de contactpersoon van de ISK elkaar kennen – korte lijnen, geen drempels. Er werden voorbeelden benoemd van incidenten en ook van de oplossingen en de omgang hierin. *Zie bijlage 10. Interview met buur basisschool en kinderopvang ISK Doetinchem*

- *Wat zijn de ervaringen van een buur-basisschool en kinderopvanglocatie bij ISK-onderwijs Doetinchem?*

Er is een gesprek gevoerd met een basisschool en peuteropvang die hetzelfde plein delen als de ISK elders. Er wordt aangegeven dat de ISK volgens de geïnterviewden niet van invloed is op een terugloop van aantal leerlingen of kinderen. Eigenlijk hebben beide organisaties geen overlast van de ISK. Met uitzondering van praktische zaken als gewoonten die de leerlingen van de ISK nog niet kennen, bijvoorbeeld kauwgom uitdelen aan basisschoolleerlingen. Zij zien mogelijkheden voor hun leerlingen om op bepaalde thema's van gedachten wisselen met AMV's. Het belangrijkste vinden zij het kennen van elkaar en elkaar opzoeken bij onvrede of klachten.

Zie bijlage 11. Interview buur basisschool en kinderopvang van ISK Doetinchem.

- *Welke afspraken met Achterhoek VO zijn er mogelijk over openbare orde en veiligheid.*

Tijdens een eerste gesprek met Achterhoek VO is aangegeven dat zij graag meewerken in het maken van afspraken met omwonenden om (het gevoel van) de sociale veiligheid te vergroten. Hieronder een aantal punten ter suggestie:

- Zo spoedig mogelijk na een positieve besluitvorming opstarten van een integraal omwonenden overleg waarbij naast het ISK en het COA bijvoorbeeld ook de wijkagent aansluit.
- Goede bereikbaarheid voor omwonenden organiseren
- 1 contactpersoon met telefoonnummer vanuit het COA en de ISK
- Samen met omwonenden afspraken opstellen over verwachtingen en omgang met elkaar
- Evaluatie momenten inplannen met omwonenden, ISK, COA, gemeente.

- *Wat is de rol van de gemeente bij monitoring en borging van de afspraken tussen het ISK-onderwijs, het COA en de omwonenden.*

Als gemeente stellen wij, via Achterhoek VO, het schoolgebouw beschikbaar. Het ISK is verantwoordelijk voor het onderwijsprogramma en de uitvoering van de gemaakte afspraken.

In de beginfase willen wij een verbindende rol spelen. De gemeente kan faciliteren, begeleiden, ondersteunen en monitoren waar nodig en/of wenselijk. Na een positief besluit organiseert de gemeente een eerste bijeenkomst met omwonenden, het ISK, het COA en de politie. Wij nemen signalen van inwoners serieus en nemen onze verantwoordelijkheid voor een goede inbedding.

- *Signalen van omwonenden.*

Opmerkingen omwonenden	Bespreek punt met ISK/ COA
Hangen in de buurt	Gestimuleerd wordt dat de leerlingen van de ISK zoveel mogelijk op het schoolterrein blijven
Afval van zich afgooien	ISK is bereid hier extra op te letten. Eventueel thema in lesprogramma. Vraag aan omwonenden is "uit je onvrede bij de contactpersoon"
Roken in de wijk	Bekeken wordt of hier afspraken over gemaakt kunnen worden. ISK-leerlingen zijn goed aanspreekbaar. Ongewenst gedrag heeft gevolgen voor hun persoonlijke toekomst.
In pauze naar winkels in het centrum	ISK-leerlingen hebben geen tussenuren. De stroom naar winkels is minder dan bij VO-leerlingen. ISK wil bekijken of het mogelijk is een aanbod in eigen kantine aan te bieden waardoor de loop naar het centrum minder wordt
Zorgen over bejegening door amv's	Zowel ISK als het COA geeft aan dat bejegening onwenselijk is. Hier besteden zij direct aandacht aan. De AMV's zijn zich bewust van hun gedrag omdat dit van invloed is op de eventuele verblijfstatus.

	Vraag aan omwonenden is ongewenst gedrag direct kenbaar te maken bij de contactpersoon.
--	---

Conclusie sociale veiligheid

Hoe vaak een gevaarlijke situatie wel of niet voorkomt, is de objectieve veiligheid. Dit is een feit en meetbaar. Hoe bedreigd mensen zich voelen, wordt de subjectieve veiligheid genoemd. Dit gaat over het gevoel van mensen en is minder makkelijk te bepalen. Sociale veiligheid is een beleving en valt hiermee onder subjectieve veiligheid. Iedereen ervaart dit op zijn of haar eigen manier. Daarbij is iedere situatie anders. Subjectieve veiligheid is een situatie waarin iemand zich “in zijn woon- en leefsituatie door misdrijven, overtredingen en ernstige overlast bedreigd voelt” (Elffers & de Jong)

Overlast en incidenten die impact hebben op het gevoel van sociale veiligheid kunnen net zoals bij reguliere VO-locaties ook bij een ISK-locatie voorkomen.

De politie herkent de ervaren overlast van leerlingen van het Kompaan zoals door omwonenden aangegeven. Het ISK staat open voor het maken van afspraken over deze overlast (zoals roken, hangen, afval) en ziet hierop toe.

Het COA en het ISK geven aan dat het merendeel van de jongeren in de AMV-opvang het goed doen en graag willen integreren. Een deel van de jongeren heeft meer begeleiding nodig. Dit wordt integraal geboden door ISK, het COA en het Nidos. Daarmee nemen zij geen incidenten direct weg maar sturen actief op houding en gedrag van de jongeren.

Communicatie, afspraken maken en je hieraan houden is de sleutel naar een goede integratie en samenwerking van ISK-leerlingen in de buurt. Omwonenden worden uitgenodigd om ervaringen te delen met de contactpersoon van het ISK.

Het is van belang te starten met een integraal buurtoverleg waarin de ISK-contactpersoon, de politie, het COA en de omwonenden elkaar leren kennen. In het integrale omwonenden overleg kunnen zorgen besproken worden, afspraken gemaakt, gemonitord en geëvalueerd worden en de ISK-contactpersoon, de politie en omwonenden elkaar leren kennen.

Waardoor drempels verlaagd worden om elkaar te contacten.

In het integrale omwonenden overleg komen alle punten terug die in de verkenning naar sociale veiligheid zijn genoemd. Met elkaar wordt besproken wat er moet gebeuren voor een

goed verloop van de sociale veiligheid en het integreren van de AMV's in de samenleving van Vorden. Gemaakte afspraken worden vastgelegd in werkafspraken.

- Interviews met omwonenden.

Nadat bovenstaande informatie in het haalbaarheidsdocument is verwerkt hebben er een viertal interviews met direct omwonenden plaats gevonden. Tijdens deze interviews zijn 10 mensen gesproken.

Omwonenden zijn uitgenodigd op basis van hun eerdere contacten met de gemeente.

Tijdens de interviews zijn de omwonenden bijgepraat over het proces en is er gevraagd naar hun wensen of aanbevelingen. Er is besproken dat niet alle wensen en aanbevelingen per definitie overgenomen worden maar dat de strekking van de interviews wordt opgenomen in het haalbaarheidsonderzoek.

Strekking uit de gesprekken is:

- Neem omwonenden serieus. Blijf ik gesprek
- Zorg voor een gefaseerde start.
- Zoek de verkeerssituatie goed uit.
- Zorg voor goede begeleiding aan de AMV's
- Evalueer en wees duidelijk in wat te doen als het niet goed verloopt.

Zie bijlage 12 voor de uitgewerkte interviews.

4. Evaluatie en verantwoordelijkheid.

Wie heeft welke verantwoordelijkheid

Als gemeente hebben we een aantal verplichtingen. We zijn verantwoordelijk voor de realisatie van de asielopvang, naleven van de leerplicht en het faciliteren van onderwijshuisvesting.

De onderwijsorganisatie Achterhoek VO is verantwoordelijk voor de daadwerkelijke onderwijsinvulling en het onderhoud van het schoolgebouw en een conciërge/locatiebeheerder die direct aanspreekbaar is.

Het COA is verantwoordelijk voor de opvang en begeleiding van asielzoekers in Nederland.

Evalueren

Na start van het ISK aan het Hoge worden er evaluatie momenten ingepland over de voortgang. Deze evaluatie momenten worden gehouden met omwonenden, ISK, politie, COA en gemeente. De gemeentelijke rol hierin is faciliteren en toezien op het borgen van afspraken.

- Concreet vindt de eerste evaluatie een half jaar nadat de eerste 80 AMV's het ISK bezoeken plaats. En in ieder geval voordat de tweede groep het ISK gaat bezoeken. Mochten alle 160 leerlingen op hele korte termijn (binnen twee maanden) na elkaar starten, dan vindt de eerste evaluatie een half jaar na de start van de tweede groep plaats.
- Vervolgens worden evaluatiemomenten gepland na 5 jaar en na 8 jaar, aansluitend bij de afspraak met COA over evaluatiemomenten betreft de opvanglocaties.
- Naast deze geplande evaluatie is er binnen het omwonenden overleg continu ruimte voor evalueren en afstemmen. Omwonenden overleggen vinden bij start regelmatig plaats en vervolgens op verzoek. Het ISK heeft ervaring met omwonenden overleggen en de passende frequentie hierbij.

Evaluatie punten.

Een evaluatie is op basis van kwalitatieve en kwantitatieve informatie.

- Kwantitatief: Aantal leerlingen, aantal incidenten, aantal klachten. Het gaat hier om het in beeld brengen van aantallen.

- Kwalitatief: gaat over: afstemming, bereikbaarheid, sociale veiligheid omwonenden, hoe gaat het ISK om met klachten, incidenten, nakomen van afspraken, gebouw gebruik, verkeersimpact etc.
- De evaluatie punten worden voor start (Q3/ Q4 2025) tussen Gemeente, omwonenden en het ISK vastgesteld.
- Afhankelijk van de uitslag van de evaluatie wordt waar nodig een plan van aanpak met tijdspad ter verbetering opgesteld. College en Raad monitoren en kunnen sturen n.a.v. de evaluatieresultaten en het eventuele verbetertraject.
- Vooraf (Q3/ Q4 2025) dient door het college vastgesteld te worden wanneer en op welke punten een plan van aanpak en een eventueel verbetertraject noodzakelijk is.

Escalatie ladder

De escalatieladder moet nog op- en vastgesteld worden. Dit wordt met omwonenden, ISK, COA en gemeente gedaan. Op basis van incidenten willen wij de mogelijkheid bieden om te kunnen escaleren. Hiermee bieden wij de mogelijkheid om in te grijpen wanneer noodzakelijk.

5. Bijlage

Bijlage 1. Mailwisseling met locatiemanager van ISK Achterhoek-VO

Dag,

Zoals telefonisch besproken stuur ik je een aantal vragen via de mail.

Een kort en krachtig antwoord is voldoende.

Ik wil je antwoorden graag gebruiken in het haalbaarheidsonderzoek naar ISK-onderwijs in Vorden. Deze mail zal ik met de antwoorden opnemen in de bijlage.

Dank voor je medewerking!

Vragen:

Kun jij mij een overzicht sturen van aantal incidenten bij ISK Doetinchem (2 locaties) in 2024 en aantal incidenten op VO in 2024

Mbt sociale veiligheid kan ik alleen voor ISK Doetinchem spreken:

Ruzie: 6x

Gevecht op school: 15x

Bedreigingen 3x

EHBO 3x

Hetzelfde gaat over het aantal en type klachten dat bij jullie bekend is over het ISK in Doetinchem (2 locaties)

Klachten schat ik voor 2024 op 6 keer.

Type klachten ISK; 2x blokkeren bruggetje/fietspad, 1x hangen op auto's, 3x afval

Heb je voor mij het aantal leerlingen en klassen bij de ISK in Doetinchem (2 locaties) en Zutphen?

Doetinchem: Huidige aantal klassen ISK is nu 15 verdeeld over 2 locaties. 207 leerlingen.

Aanvullende informatie: via een app bericht op 25 maart wordt aangegeven: 219 leerlingen in Doetinchem, ongeveer gelijk verdeeld over 2 lokaties. Zutphen: 162 leerlingen in 1 gebouw.

Kun je iets zeggen over aantal medewerkers bij toekomstige ISK het hoge (uitgaande van 160 en 221 II)

Gefaseerd opbouwen:

Eerst 2x80 = 160 160 leerlingen. Daarna nog 61 leerlingen erbij tot 221

80 leerlingen = 5 klassen
160 leerlingen = 10 klassen
221 leerlingen = 14 klassen

1 klas = 1,25 fte docenten
15 klassen = 17,5 fte docenten

2 fte onderwijsassistenten

1,5 fte leiding

1 fte conciërge
1 fte preventiemedewerker
1,5 fte ondersteuningsteam incl. Verzuim
1 fte administratie
0,2 fte ICT
0,6 fte roostermaker

Mogelijk vanuit andere school:
Facilitair management
P&O
Financiële administratie
Leerling administratie
Magisterbeheerder

Kun je iets vertellen over hoe de LL naar school komen? Voor zowel het reguliere VO als bij jullie ISK in Doetinchem en de verwachting voor de ISK in Vorden

Reguliere VO; fiets, openbaar vervoer, brengen/halen door ouders.

ISK; fiets, openbaar vervoer, lopend.

Verwachting ISK in Vorden; openbaar vervoer en fietsen. Halen en brengen zal nauwelijks voorkomen.

Kun je kort iets vertellen over het verschil in begeleiding ondersteuning op een ISK en bij regulier VO

Mentor op regulier VO ziet een leerling zo'n 4 lessen in de week. Op een ISK zijn dat 12 lessen per week. Verder is begeleiding in grote lijnen hetzelfde. Op ISK intensief contact met

opvanglocaties en voogden. GGD komt veel op school; schoolarts. Mogelijkheid tot vaccinaties.

Kun je andere feitelijke verschillen aangeven tussen ISK-onderwijs en Regulier-VO die een realite hebben met verkeersveiligheid en sociale veiligheid?

ISK-leerlingen kennen verkeersregels nog niet zo goed.

Mailwisseling met secretaris Achterhoek- VO

Beste,

Hieronder vind je de antwoorden op de eerder doorgestelde vragen.

- *Kun jij mij een overzicht sturen van aantal incidenten op Kompaan in 2024? Kun jij hierbij aangeven om welke incidenten type het gaat?*

Zie bijgaand overzicht, dit gaat over incidenten op school. Daar heeft de buurt dus in principe geen last van. NB Bij gebruik informatie graag samenvatten in tekst, maar gelieve niet zo delen met derden.

Kompaan is een aantal keer in 2024 met burens van Het Hoge in gesprek geweest over rookoverlast, hangen voor de voordeur en zwerfafval. Maar dit heeft nooit geleid tot uit de hand gelopen situaties en we zijn er altijd in goed overleg samen uitgekomen. Dit betrof ook echt geen wekelijkse situatie, maar was eerder uitzondering dan regel.

- *Heb je voor mij het aantal II en klassen op het Kompaan in 2024 (Het Hoge en Nieuwstad apart)?*

Zie bijlage voor de getallen van de leerlingen van Het Hoge + Nieuwstad. Als je het Excel bestand opent zul je zien dat er op twee dagen een uitdraai is gemaakt van klassen. Dit geeft in onze optiek een helder beeld. Het gaat om 417 leerlingen in totaal die overwegend op Het Hoge zitten en deels op Nieuwstad. Je hebt hiermee ook een beeld van lesdagen voor de verschillende klassen.

- *Kun je iets zeggen over aantal docenten bij Kompaan per dag/ week (Het Hoge)?*

Op dinsdag is het aantal medewerkers op Het Hoge circa 38.

Op donderdag is het aantal medewerkers op Het Hoge circa 32.

- *Kun je iets vertellen over hoe de II naar Kompaan komen?*

Leerlingen van het Kompaan komen over het algemeen met de fiets naar school en een enkele scooter. Bij regenachtig weer werden leerlingen ook weleens gehaald en gebracht met de auto, maar dit was ook eerder uitzondering dan regel.

dinsdag		verplaatsing via lopen/ fiets							
	Lesuur	1	2	3	4	5	6	7	8
klas	Aantal ln								
1a	16	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge/ gymzaal	hoge/ gymzaal	
1b	24	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge/ gymzaal	hoge/ gymzaal	
1c	25	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge/ gymzaal	hoge/ gymzaal	
1d	30	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge/ gymzaal	hoge/ gymzaal	
2a	14	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge			
2b	20	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge		
2c	18	gym zaal	gym zaal	hoge	hoge	hoge	hoge		
2d	24	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge		
2e	25	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge		
3a	10	hoge	hoge	nieuw stad	nieuw stad	hoge	hoge	hoge	
3b	19			hoge	nieuw stad	nieuw stad	hoge		
3c	16	hoge	hoge	hoge	hoge	nieuw stad	nieuw stad	hoge	
3d	16	hoge	hoge	nieuw stad	Nieuw stad	hoge			
3e	24			hoge	hoge	nieuw stad	nieuw stad	hoge	

3f	21	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge		
4a	11		hoge	hoge	gym zaal	gym zaal	hoge	hoge	hoge
4b	16		hoge	hoge	gym zaal	gym zaal	hoge		
4c	23	hoge	nieuw stad	nieuw stad	hoge		hoge		
4d	18	nieuw stad	nieuw stad	hoge	hoge	gym zaal			
4e	21	hoge	gym zaal	gym zaal	hoge	hoge	nieuw stad	nieuw stad	hoge
4f	26		hoge	hoge	hoge	hoge	hoge		

6 en 7 ljl is helft hoge en helft gymzaal
aantal medewerkers hoge circa 38
aantal medewerkers nieuwstad circa 8
aantal medewerkers gymzaal circa 4

Donderdag		verplaatsing via fiets of lopen							
	Lesuur	1	2	3	4	5	6	7	8
klas	Aantal lln								
1a	16	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge	gymzaal	gymzaal	
1b	24		gym zaal	gym zaal	hoge	hoge	hoge	hoge	
1c	25	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge	
1d	30	hoge	hoge	hoge	gymzaal	gymzaal	hoge	hoge	
2a	14	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge of gymzaal	hoge of gymzaal	
2b	20	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge of gymzaal	hoge of gymzaal	

2c	18	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge of gymzaal	hoge of gymzaal	
2d	24	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge of gymzaal	hoge of gymzaal	
2e	25	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge of gymzaal	hoge of gymzaal	
3a	10	nieuw stad	nieuw stad	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge
3b	19	hoge	gym zaal	gym zaal	hoge	hoge	hoge	hoge	
3c	16	hoge	hoge	nieuw stad	nieuw stad	hoge		hoge	
3d	16	nieuw stad	nieuw stad	hoge	hoge	gymzaal	gymzaal		hoge
3e	24	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge	hoge		
3f	21	nieuw stad	nieuw stad	hoge	hoge	hoge	hoge		
4a	11	hoge	hoge	nieuw stad	nieuw stad	hoge	hoge	hoge	hoge
4b	16	hoge	hoge	hoge	hoge				
4c	23				hoge	hoge	hoge	hoge	
4d	18					hoge	hoge	hoge	hoge
4e	21				nieuw stad	nieuw stad	nieuw stad	nieuw stad	nieuw stad
4f	26			hoge	hoge	hoge			

6 en 7 l/j1 is helft hoge en helft gymzaal
aantal medewerkers hoge circa 38
aantal medewerkers nieuwstad circa 8
aantal medewerkers gymzaal circa 4

De antwoorden die betrekking hebben op het ISK heb je van gekregen.
Als jullie nog vragen hebben, dan hoor ik dat graag

Hartelijke groeten,

0314 394181
www.achterhoekvo.nl

Holterweg 119
7001 EK Doetinchem

Bijlage 2. Schoolgids ISK Doetinchem

Schoolgids

2024 – 2025

Internationale Schakel Klassen

Inhoud

Voorwoord	4
Metzo College	5
De klassen	6
De basisgroep (B)	6
De middengroep (M)	6
De schakelgroep (S).....	6
De verlengde intakegroep (VI).....	6
Toetsen en doorstromen	7
Rapporten	7
Huiswerk.....	8
Leerlingenparticipatie.....	8
Lestijden	9
Pauzes	9
Lesuitval	10
Vakanties, activiteiten en vrije dagen	10
Kluisjes	10
Verzuimprotocol.....	11
Doelen onderwijs ISK.....	13
Samenwerking	14
Veiligheid	15
Klachten	15
Schoolregels	16
Roken en vaperen.....	16
Aanvullende ISK regels	16
Schoolspullen	17
B-groepen en M-groepen:	17
S-groepen:	17
Belangrijke personen	18
Teamleider en locatieleiding ISK.....	18
Mentor	18
Ondersteuningsteam.....	19
Conciërges.....	20
Leerplichtambtenaar.....	20

Voorwoord

Alle medewerkers van de ISK heten jou van harte welkom op onze school. Je bent nu een leerling van ISK Metzo College. Het Metzo College is een school voor voortgezet middelbaar beroepsonderwijs onderwijs waaraan een Internationale Schakelklas (ISK) verbonden is.

Naast dit boekje ontvang je ook een kalender van de ISK.

Wij wensen je een goede tijd toe op onze school.

Namens het ISK-team,

Mevrouw A. Janssen →
Teamleider ISK

Metzo College

Het Metzo Collge is een school voor voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (VMBO) waar een ISK aan verbonden is.

Omdat het Metzo College nu zoveel leerlingen heeft, passen we niet meer allemaal in één gebouw. Daarom is de ISK gevestigd op twee andere locaties. Deze gebouwen liggen vlakbij het Metzo College. De adressen hiervan zijn:

Zaagmolenpad 26
7008 AJ Doetinchem

Metzo College ISK - locatie Zaagmolenpad

Wolborgenmate 4
7006 DG Doetinchem

Metzo College ISK - locatie Wolborgenmate

Metzo College - locatie Maria Montessoristraat

De klassen

De basisgroep (B)

Veel leerlingen van de ISK beginnen in de basisgroep. In de basisgroep zitten leerlingen die nog maar net in Nederland wonen en die niet tot nauwelijks Nederlands en/of Engels kunnen spreken.

In deze groep krijgen de leerlingen per week 16 tot 19 lessen Nederlands. Ook krijgen zij rekenen, informatica (computer), beeldende vorming, verzorging en sport.

Vanuit de basisgroep kunnen leerlingen doorstromen naar de middengroep.

De middengroep (M)

De leerlingen die al redelijk Nederlands kunnen spreken, lezen en schrijven gaan naar de middengroep.

Vanuit de middengroep gaan de leerlingen door naar de schakelgroep of naar een andere opleiding.

De schakelgroep (S)

Deze groep is voor leerlingen die voldoende Nederlands kunnen spreken, lezen en schrijven en/of goed Engels kunnen spreken. Er wordt in de schakelgroep een programma gevolgd om de leerlingen voor te bereiden op de nieuwe school. De leerlingen krijgen meer vakken zoals: Engels, geschiedenis, aardrijkskunde en biologie.

Wanneer de leerlingen voldoende kennis van deze vakken hebben, kunnen zij naar een andere school. Welke school dat zal zijn, is afhankelijk van het niveau en de leeftijd van de leerling.

De verlengde intakegroep (VI)

Soms krijgen we leerlingen op de ISK die bijna niet naar school zijn geweest. We willen deze leerlingen rustig laten wennen aan het naar school gaan. Zij kunnen dan naar de verlengde intakegroep. Daar leer je niet alleen Nederlands, maar ook hoe je op school moet gedragen. Je krijgt in deze groep vier dagen in de week 3 lessen. Als het goed gaat, stroom je door naar een andere groep.

Het kan zijn dat er zijn dat er binnen één groep, diverse programma's worden gevolgd. Dit is afhankelijk van het instroommoment en het verwachte uitrooomprofiel van de leerlingen.

Leerlingen blijven meestal 2 jaar op de ISK en gaan dan naar een andere school. De docenten kijken hoe goed het gaat en hoe oud je bent. Ze kijken welke school goed is voor jou en het beste bij jouw niveau past. Dit kan zijn: praktijkonderwijs, speciaal onderwijs, VMBO, de HAVO, het VWO of het MBO.

Toetsen en doorstromen

Toen je nieuw op school kwam, heb je een gesprek gehad over wat je in je eigen land al geleerd had. Naast dit gesprek zijn er tijdens de toetsdag verschillende toetsen afgenomen. Aan de hand van de uitkomsten van deze toetsen wordt er gekeken in welke groep je het beste geplaatst kunt worden. Ook wordt er in een schooljaar regelmatig getoetst. Met deze toetsen kunnen de docenten zien wat je allemaal al hebt geleerd en wat nog moeilijk is. Als je voldoende geleerd hebt, kan het zijn dat je naar een hogere groep mag. Dit heet doorstromen.

Rapporten

Twee keer per jaar krijg je een rapport. Dat is in januari en juli. Na het 1^e rapport is er een gesprek voor je ouder(s)/verzorger(s) op een middag of avond. Voor je ouder(s)/verzorger(s) is het verplicht om hier naartoe te komen. Jij moet ook mee naar dit gesprek. Leerlingen die uit gaan stromen, komen in november ook al een keer naar school voor een gesprek met de mentor en ouder(s)/verzorger(s).

Huiswerk

Om de Nederlandse taal gemakkelijker en sneller te leren, is alleen werken op school niet genoeg. Ook buiten schooltijd moet je zoveel mogelijk proberen met het Nederlands bezig zijn. Voor alle leerlingen betekent dit:

- Kijk elke dag naar een Nederlands tv-programma.
- Lees elke dag een stukje tekst in boek of krant.
- Praat elke dag een poosje met iemand die Nederlands spreekt.

Het huiswerk dat je van school krijgt, verschilt per groep en per leerling. In de B-groep heb je nog veel uitleg en begeleiding nodig. Dan maak je meestal het huiswerk op school.

In de M-groep kun je al veel thuis doen en in de S-groep nog meer.

Voor sommige vakken moet je op een afgesproken tijdstip iets af hebben. Je hebt een agenda nodig om de afspraken op te schrijven.

Voor Nederlands, rekenen en wiskunde bepaal je voor een groot deel zelf hoe snel je gaat. Wanneer jij thuis veel tijd besteedt aan het maken van je huiswerk, kun je sneller doorstromen of in een andere route komen. Het is goed om te proberen elke dag minstens een uur met je huiswerk en/of Nederlands bezig te zijn, óók in het weekend.

Leerlingenparticipatie

Leerlingen worden op alle manieren uitgenodigd om mee te denken over de school. Omdat de leerlingen in het begin de taal nog niet goed spreken, wordt door bewegen en gebaren geprobeerd om te ontdekken of leerlingen zich fijn voelen op school. Ook wordt er veel gewerkt met tolken als er belangrijke gesprekken met leerlingen zijn. Andere manieren om leerlingen actief bij de school te betrekken zijn de activiteiten die we regelmatig organiseren. Tijdens die activiteiten, de lessen en in de pauzes wordt aan leerlingen vaak gevraagd of ze zich fijn voelen en of de lessen en de activiteiten voor hen leuk en passend zijn. Zo weten we wat leerlingen wel en niet leuk vinden en passen we daar de lessen en activiteiten op aan voor zover dat kan. Het doel blijft dat leerlingen in de korte tijd op de ISK zo goed mogelijk de taal leren en op een bij hen passend niveau uitstromen. Omdat veel leerlingen het niet gewend zijn om mee te denken over de school en de lessen is dit iets waar sommigen aan moeten wennen. Het is belangrijk voor hen te merken dat er echt iets met hun mening wordt gedaan.

Lestijden

De tijden waarop de lessen beginnen en eindigen zie je hier. Zorg dat je altijd op tijd in de les bent. De bel geeft aan wanneer een les begint en eindigt.

Lestijden 40 minuten	
Lesuur:	
1	08.40 - 09.20 uur
2	09.20 - 10.00 uur
3	10.00 - 10.40 uur
	pauze
4	10.55 - 11.35 uur
5	11.35 - 12.15 uur
	pauze
6	12.45 - 13.25 uur
7	13.25 - 14.05 uur
	pauze
8	14.20 - 15.00 uur
9	15.00 - 15.40 uur
10	15.40 - 16.20 uur

Pauzes

Het is op onze locatie helaas niet mogelijk om een broodje te kopen. Zorg er dus voor dat je 's ochtends thuis ontbijt. Zonder ontbijt voel je je niet zo goed op school en leer je minder. Neem ook een lunchpakket mee voor tussen de middag.

We hebben wel schoolfruit. Elke dag kun je in de kantine 1 stuk fruit pakken.

Lesuitval

Als de docenten een studiedag hebben of tijdens de vakanties en feestdagen, zijn er op de ISK geen lessen voor de leerlingen. De scholen zijn verplicht een aantal lessen per jaar te geven en de ISK doet dit ook. Daarom zal bij ziekte zoveel mogelijk worden geprobeerd de lessen door een andere docent te laten doen. Als dit niet mogelijk is, gaat de les niet door. De leerlingen kunnen dat in Magister zien. Omdat we zoveel mogelijk proberen te werken met studiewijzers, kunnen de leerlingen dan thuis verder werken of alvast het huiswerk voor de volgende les maken. Ook kunnen ze blijven oefenen met de taal door naar de Nederlandse tv te kijken of Nederlandse boeken te lezen.

Het is belangrijk om elke dag vóóordat je naar school gaat, op Magister te kijken.

Vakanties, activiteiten en vrije dagen

In de leerlingkalender staan alle belangrijke dagen. Ook vrije dagen en vakanties. Kijk hier goed naar. Op de dagen dat je naar school moet, heb je niet alleen les. Er zijn ook dagen waarop we activiteiten gepland hebben. Je ziet dat in de leerlingkalender. Die activiteiten zijn verplicht. Het kan zijn dat je dan op andere tijden naar school moet dan wanneer je les hebt. Twee keer per jaar hebben we een toetsweek. Dan heb je een aantal dagen geen les, maar kom je alleen voor toetsen naar school.

Wanneer er naast de data in de kalender andere vrije dagen worden ingepland, denk hierbij aan bijvoorbeeld aan een studiedag, dan krijg je hierover een brief.

Kluisjes

Om je spullen veilig in op te bergen, kun je op het Zaagmolenpad gebruik maken van een kluisje. Dit kun je regelen bij meneer Bert. Je betaalt €10,00 borg. Wanneer je aan het einde van het schooljaar het sleuteltje weer inlevert, krijg je weer €10,00 terug.

Verzuimprotocol

1. Een afspraak?

- *Verlofbriefje* vragen bij mevrouw Herberts/de heer van Embden.
- Op het briefje:
 - Je voornaam en achternaam
 - Je klas
 - Welke afspraak?
- Afspraken met de dokter, tandarts, ziekenhuis proberen vóór en ná schooltijd te maken
- Je krijgt geen verlof vóór het meegaan naar afspraken van je ouders.
- *Verlofbriefje* geven aan mevrouw Herberts/de heer van Embden.

2. Te laat?

- Je gaat naar de conciërge (de heer Erik/de heer Bert).
- Je geeft het briefje aan je leraar, gaat rustig zitten en doet mee met de les.
- 10 minuten te laat? Dan mag je niet meer naar de les en moet je in de kantine zitten. Je levert je telefoon in en gaat huiswerk maken! Het volgende lesuur mag je de klas weer in. Let op je mag niet het schoolplein af!
- Let op: Je kan ook na het eerste uur te laat zijn.

3. Ziek thuis?

- Nog geen 18? Je ouders/verzorgers bellen elke dag (vóór 8.30 uur) naar school, telefoon 0314-323426 of sturen een mail naar iskverzuim@metzocollege.nl.
- Ze moeten het volgende zeggen:
 - Je klas
 - Je voornaam en achternaam
 - Waarom je niet op school bent.
- Ben je 18? Dan mag je zelf bellen of mailen.

4. Ziek op school?

- Je gaat naar mevrouw Herberts/de heer van Embden en je vraagt of je naar huis mag.
- Mevrouw Herberts/de heer van Embden belt met je ouders/verzorgers.
- Als het mag, ga je naar huis.

5. Vaak te laat?

- a. Je bent vaak te laat(TL)
 - Na de 4e keer dat je te laat bent moet je een uur nablijven. Dit staat vermeld in Magister. (Let op indien je niet komt worden de uren **dubbel** ingehaald.)
 - Mevrouw Herberts neemt contact op met je ouders/verzorgers
 - Kom je nog steeds te laat? Dan bellen we je ouders/verzorgers om een afspraak te maken. Vanaf 9 keer te laat bellen we de leerplichtambtenaar van de gemeente.
- b. Je bent zonder toestemming afwezig. Dat heet **spijbelen (SP)** en ben je **Ongeoorloofd Afwezig (OA)**

De uren dat je afwezig is moet je extra op school komen. Mevrouw Herberts zet dit in magister. (Let op als je niet komt worden de uren **dubbel (2 keer)** in Magister gezet.)

Mevrouw Herberts neemt contact op met je ouders/verzorgers en belt ook de leerplichtambtenaar.
- c. Als je 3 of 4 keer ziek bent in 4 weken, bellen we je ouders/verzorgers en soms ook de schoolarts en/of leerplicht. We willen natuurlijk dat het goed met je gaat en je gewoon naar school kan.

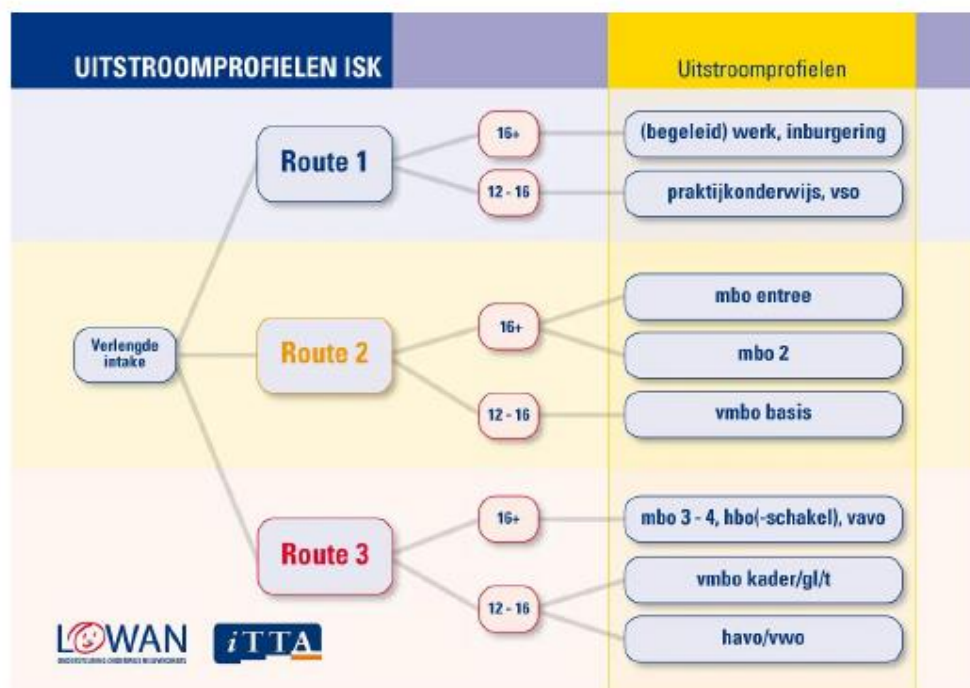
6. Problemen?

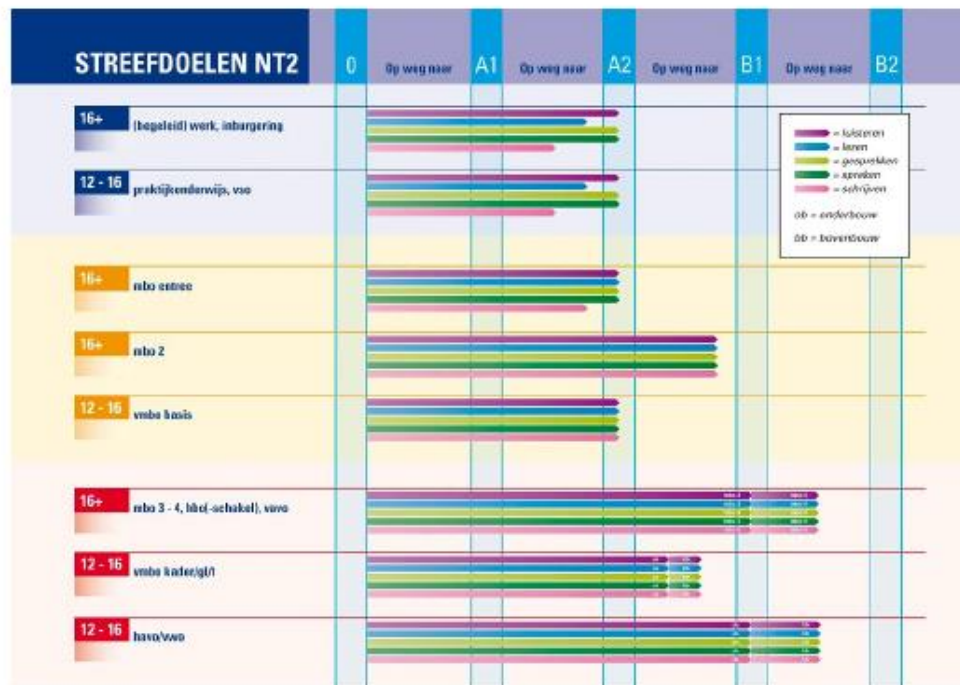
Misschien dat je problemen hebt met de bus/treinverbinding. Ga dan naar mevrouw Herberts om afspraken te maken. Let op in de app 9292 kan je laten zien dat je bus/trein vertraging heeft gehad. Daar kun je een foto van maken.

Doelen onderwijs ISK

Het doel van de ISK is om leerlingen Nederlands te leren en daarna door te laten stromen naar de school die bij hen past. Daarvoor is het belangrijk de leerlingen in de juiste route en dus klas te plaatsen. De intake en de toetsen zijn daarom belangrijke momenten om te kijken of de leerling nog in de juiste route zit.

De routes of uitstroomprofielen die we gebruiken zijn door LOWAN opgesteld, een landelijke adviesorganisatie voor ISK's. Leerlingen worden meteen bij de start in één van deze routes geplaatst en tijdens de tijd op de ISK wordt gekeken of ze goed genoeg presteren om in deze route te blijven en dus op het juiste niveau uit te stromen. Bij elke route hoort een taalniveau.

De meeste leerlingen stromen uit volgens de geplande route en lopen in de meeste gevallen mee op de school waar zij naar toe gaan, voordat zij de ISK verlaten. Dit om de overgang zo goed mogelijk te begeleiden. Stromen ze uit naar de inburgering, de mbo of naar een speciaal traject dan verzorgt de ISK een goede overdracht en de ouder(s)/verzorger(s) worden altijd bij dit traject betrokken.

Samenwerking

Om te zorgen voor een goede begeleiding van ISK-leerlingen ook na de periode op de ISK werkt de ISK veel samen met het samenwerkingsverband. Dit is een organisatie die scholen begeleidt en ondersteunt bij de begeleiding van leerlingen die extra zorg nodig hebben. Die extra zorg is ook nodig voor het leren van de taal. Want na de ISK is het leren van de taal nog niet voorbij. Veel leerlingen hebben ook op de volgende school nog extra hulp nodig. Het samenwerkingsverband ondersteunt de scholen met geld. Dit gaat in overleg met het ISK. Ook helpt het samenwerkingsverband met het zoeken naar scholen of speciale trajecten voor leerlingen die niet naar een reguliere school kunnen doorstromen. Die trajecten zijn nodig om leerlingen zoveel mogelijk te helpen, zodat ze wel naar een reguliere school kunnen of later kunnen gaan werken. Het samenwerkingsverband in

Doetinchem is een landelijk voorbeeld voor andere ISK's als het gaat om de meelooptrajecten bij andere scholen.

Veiligheid

Als het gaat om de veiligheid van de leerlingen op de ISK dan is daar een speciale werkgroep voor. Zij maken plannen en voeren die uit om de school nog veiliger te maken. Veiligheid heeft veel te maken met hoe we met elkaar omgaan. Hier praten we met elkaar over in de lessen. Ook is het voor leerlingen belangrijk dat ze bij problemen met docenten praten en deze niet zelf oplossen. Als er problemen zijn, praten we al heel snel met de ouder(s)/verzorger(s) om deze problemen samen op te lossen. Verder is er speciaal iemand op school waar leerlingen altijd naar toe kunnen. Dit is de dagcoördinator. Ook is er op beide locaties een conciërge en is er altijd iemand extra aanwezig van het ondersteuningsteam waar leerlingen naar toe kunnen om te praten. Wat ook belangrijk is, is dat de docenten die de leerlingen goed kennen, altijd in de pauze meehelpen om te kijken of alles goed gaat als er geen les is.

Klachten

Als er iets niet goed gaat op school, kunnen ouder(s) en/of verzorger(s) altijd contact opnemen met school. Dit is als eerste de mentor van de leerling. Kan de mentor het probleem niet oplossen, dan kan er een mail worden gestuurd naar de locatieleider of de teamleider. Deze zal de ouder(s) en/of verzorger(s) uitnodigen voor een gesprek en kijken hoe het probleem opgelost kan worden. Als deze oplossing niet naar wens is, dan kunnen de ouder(s)/verzorger(s) contact opnemen met de directeur van de school. Leerlingen hebben ook het recht om het te zeggen als iets niet goed gaat. Dit is allemaal vastgelegd in de wet.

Schoolregels

Roken en vaperen

Het is niet toegestaan te roken en vaperen in de school en op het schoolterrein. Ook het bij je hebben van vapes is niet toegestaan. Vapes worden ingenomen. Je ouder(s)/verzorger(s) worden gemaild. Zij kunnen de vape binnen zes weken op komen halen. Daarna wordt de vape vernietigd. Als je nog geen 18 bent, geldt dezelfde regel voor sigaretten.

Aanvullende ISK regels

Op school zijn schoolregels zodat alles goed gaat. Er zijn ook ISK-regels om de lessen voor de ISK zo goed mogelijk te laten verlopen. Als je doet wat deze aanvullende regels zeggen, dan zul je zien dat het in de lessen goed gaat.

- Alleen als de docent toestemming geeft voor het gebruik van een mobiele telefoon, mogen ze gebruikt worden tijdens de les;
- Maak geen ruzie, het is beter om over een probleem te praten;
- Gaat praten niet goed, vraag dan een docent om je te helpen;
- Spreek geen kwaad over andere leerlingen;
- Wees vriendelijk tegen alle leerlingen;
- Zit niet aan de spullen die niet van jou zijn;
- Zet je fiets in de fietsenstalling op het schoolplein en niet bij de parkeerplaats;
- Energy drankjes zijn niet toegestaan op school. Ze worden in beslag genomen.
- Je maakt gebruik van de leerlingeningang.

Schoolspullen

Stichting Tas voor de Toekomst geeft alle ISK leerlingen die gaan starten gratis een rugzak met schoolspullen. Veel spullen die hieronder staan, zitten daar al in. Kijk goed wat je zelf nog moet kopen.

Studieboeken krijg je van school. Zit je in een B- of een M- groep, dan krijg je de schriften ook van school. Zit je in een S-groep, dan moet je zelf voor schriften zorgen.

Alle spullen die op het lijstje hieronder staan, heb je nodig.

B-groepen en M-groepen:

- Schooltas
- Etui
- 2 blauwe pennen
- 2 grijze potloden
- Schaar
- Liniaal
- Kleurpotloden
- Gum
- Puntenslijper
- 1 lijmstift
- 1 sportshirt, sportbroek en sportschoenen met lichte zool
- 1 woordenboek Nederlands – eigen taal / eigen taal – Nederlands

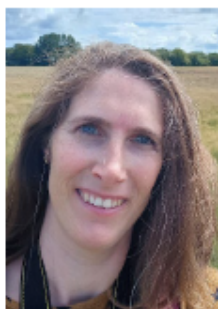
S-groepen:

- Bovengenoemde +
- Geodriehoek
- Passer
- Markeerstift
- Rode of groene pen
- 1 ruitjesschrift A4 1x1 cm
- 3 schriften met lijntjes

Belangrijke personen

Teamleider en locatieleiding ISK

Mevrouw Janssen is de teamleider van de ISK en de locatieleider van het Zaagmolenpad. Mevrouw Mulder is locatieleider van de Wolborgenmate. Zij zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken binnen de ISK.

Mevrouw Janssen

Teamleider ISK

Locatieleider Zaagmolenpad

Werkt op maandag, dinsdag, woensdag en donderdag

Mevrouw Mulder

Locatieleider Wolborgenmate

Werkt op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag

Mentor

Elke leerling heeft een mentor. Dit is een docent die je op school helpt. Je kunt ook met je mentor praten als je een probleem hebt. Je mentor houdt goed in de gaten hoe het met jou gaat op school. Wanneer het niet goed met je gaat, dan wordt er met jou gepraat om te overleggen wat er aan te doen is. Als het nodig is, praat je mentor ook met je ouder(s), voogd of huismentor.

Wanneer er zaken aan een klas meegedeeld of besproken moeten worden, dan doet de mentor dat met de klas. Ook het uitdelen van brieven doet de mentor.

Ondersteuningsteam

We hebben een aantal medewerkers die helpen wanneer dat nodig is. Je kunt altijd terecht bij meneer van Embden (dagcoördinator) mevrouw Herberts (verzuimcoördinator) en meneer Smits (orthopedagoog). De uitstroomcoördinator is betrokken bij het vinden van een passende vervolgschool. Zij heeft contacten met scholen in Doetinchem en andere gemeentes. Als je hulp nodig hebt, kun je dat aan je mentor vertellen. Zij kan dit dan voor jou vragen, zodat we samen kunnen kijken welke hulp je nodig hebt.

Als het niet goed met je gaat op school, kunnen we een gesprek met je ouder(s) en/of voogd plannen en overleggen wat we gaan doen. We hebben mensen, onderwijsassistentes, die kunnen helpen bij het werk op school en ook iemand waarmee je kunt praten. Dat is de maatschappelijk werker. Ook hebben we op school een orthopedagoog die kan kijken welke hulp je precies nodig hebt door je bijvoorbeeld te testen. Als we op school niet kunnen helpen, kunnen we je doorverwijzen (iemand anders buiten school laten meehelpen) of een brief schrijven voor jouw eigen dokter. Ben je vaak ziek of heb je lichamelijke of geestelijke klachten, dan krijg je een gesprek met de schoolarts. Zij komt regelmatig op school. Zij kan je ook doorverwijzen naar andere mensen.

Mevrouw Herberts
Verzuimcoördinator

Meneer Smits
Orthopedagoog

Meneer van Embden
Dagcoördinator

Conciërges

Meneer Bert en meneer Erik zijn elke morgen vanaf 8.00 uur op school aanwezig. Zij zorgen er met ons voor dat in school alles rustig, netjes en veilig verloopt. In de pauzes kun je ze vragen om spelmateriaal zoals een bal.

Meneer Bert

Conciërge Zaagmolenpad

Meneer Erik

Conciërge Wolborgenmate

Leerplichtambtenaar

De leerplichtambtenaar controleert of ouder(s)/verzorger(s) en jongeren de leerplichtwet naleven. De school moet ongeoorloofd verzuim bij de leerplichtambtenaar te melden. Samen met de school en ouder(s)/verzorger(s) zoekt de leerplichtambtenaar naar een oplossing bij verzuim. Ook kan hij een proces-verbaal opmaken als een leerling spijbelt of niet ingeschreven staat op een school.

Bijlage 3. Veilig verkeer Nederland

Advies verkeersveiligheid

Naar aanleiding van een melding bij het VVN Participatiepunt (vvn.nl/participatiepunt).

Locatie
Internationale Schakelklas (ISK) Vorden, gemeente Bronckhorst

Datum uitgifte advies
14 februari 2025

Iedereen veilig over straat

VEILIGVERKEER

Rol Veilig Verkeer Nederland

Veilig Verkeer Nederland (VVN) is een vereniging met als motto 'Iedereen veilig over straat'. Verkeersveiligheid is belangrijk voor een fijne leefomgeving. Soms worden buurtbewoners geconfronteerd met een verkeerssituatie die onveilig is (objectief) of voelt (subjectief). Dit kunnen zij melden bij het VVN Participatiepunt.

VVN Buurtacties en advies

Als melders van een onveilige situatie dat willen, ondersteunen wij bij het zoeken naar een oplossing. Dat doen we door het bieden van handvatten, zoals VVN Buurtacties (vvn.nl/buurtactie), waarmee melders of vrijwilligers zelf een actieve rol kunnen spelen in het verbeteren van de situatie. Deze acties zijn vooral gericht op beïnvloeding van het verkeersgedrag. Waar nodig bieden we uitgebreider of infrastructureel advies.

Samenwerking met de gemeente

Waar mogelijk wordt de gemeente bij het vinden van een oplossing betrokken. Veilig Verkeer Nederland vormt een neutrale schakel tussen buurtbewoners en gemeenten, met als doel buurten verkeersveiliger te maken. In het gesprek met gemeenten en andere betrokken kiezen wij daarom voor een bemiddelde rol.

Tot slot helpen wij gemeenten met maatwerktrajecten op aanvraag, waarbij we hen advies geven over verkeersgedrag en -inrichting.

Algemeen

- Veilig Verkeer Nederland beoordeelt situaties op verkeersveiligheidsaspecten. Alle andere factoren, zoals ruimtelijke ordening, financiën worden niet meegewogen, tenzij deze een directe invloed hebben op de verkeersveiligheid.
- Aan de adviezen die door Veilig Verkeer Nederland worden uitgebracht zijn geen kosten verbonden.
- Adviezen zijn onafhankelijk en onpartijdig. De enige toetsing is de algemene verkeersveiligheid.
- Uitgangspunt van de advisering vormt de verkeersveiligheidsvisie 'Duurzaam Veilig' en de daaruit volgende ontwerprichtlijnen. Ook sluiten we aan op de landelijk gestimuleerde risicogestuurde aanpak, zoals beschreven in het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 (SPV 2030).

Probleemstelling

De gemeente Bronckhorst heeft VVN gevraagd mee te denken over een haalbaarheidsonderzoek naar de invulling van een bestaand schoolgebouw voor internationale schakelklas onderwijs (ISK).

Verwachting is dat er eind 2025 80 alleenreizende jongeren worden opgevangen in een opvanglocatie in Hengelo (GLD). Vervolgens zal er het kwartaal later in Vorden een 2e opvanglocatie geopend worden. De 3e locatie is nog niet aangewezen maar zal naar verwachting in Zelhem geopend worden. In totaal gaat het om maximaal 221 kinderen die gefaseerd zullen instromen en zich gefaseerd naar de schoollocatie zullen verplaatsen.

Kinderen uit Vorden en Hengelo (GLD) per fiets of lopend, kinderen uit Zelhem evt.

Gemotoriseerd (bus?)

Deze asielzoekers zijn tussen de 15 en 18 jaar, komen rechtstreeks uit Ter Apel en hebben recht op onderwijs.

In Vorden is een huidig voortgezet onderwijs schoolgebouw Het Kompaan dat per april leegkomt.

Deze school zou mogelijk geschikt kunnen worden voor het nieuwkomersonderwijs.

Onderdelen van het haalbaarheidsonderzoek zijn: schoolgebouw, inventaris, verkeersveiligheid en sociale veiligheid.

In de omgeving is enige weerstand en hebben een aantal omwonenden moeite met de hoeveelheid jongeren die naar deze school zouden kunnen komen. Daarnaast maken zij zich zorgen over de verkeersveiligheid en evt. busverkeer in het dorp.

Door de wethouder is toegezegd dat de verkeersveiligheid mee zal worden genomen in het haalbaarheidsonderzoek.

Samengevat gaat het om de volgende locaties

Pand	De school wordt gevestigd in het huidige schoolgebouw van het Kompaan
Adres	Hoge 41 in Vorden.
Type onderwijs	Internationale schakelklas- voortgezet onderwijs voor nieuwkomers.
Start	eind 2025- begin 2026
Aantal	bij start 80 leerlingen, na een paar maanden 80 extra i.l. erbij (160 tegelijk) mogelijk vervolgens nog 80 erbij maar dat is nog niet besloten.

Opvanglocatie 1^e opvanglocatie komt in Hengelo – Elderinksweg 2 Hengelo
2^e opvanglocatie komt in Vorden – Kerkhoflaan in Vorden

Leeftijd jongeren is tussen de 15 en 18 jaar.

Ze gaan vanuit Hengelo en Vorden per fiets of lopend naar school.

Eventueel is het handig om ook gemobiliseerd vervoer te onderzoeken.

Het schoolgebouw Het Kompaan is gelegen tegenover een basisschool.

Probleemanalyse

Algemeen

De afstanden tussen de opvanglocaties en de school zijn respectievelijk ca 2,5 km vanuit de Kerkhoflaan en 9 km vanuit de Elderinksweg in Hengelo. Het gaat om jongere asielzoekers uit Syrie e.d. Zij willen heel graag in Nederland blijven en zijn bereid om alles wat van belang is in Nederland te leren. Het is echter nog onduidelijk in hoeverre ze kunnen fietsen en op de hoogte zijn van de Nederlandse verkeersregels.

Fietsroutes

Er van uitgaande dat ze kunnen fietsen is het wat betreft de fietsroutes niet zo'n groot probleem. Er zijn goede en begrijpelijke fietsroutes waar ze gebruik van kunnen maken. Op de volgende afbeeldingen zijn deze weergegeven.

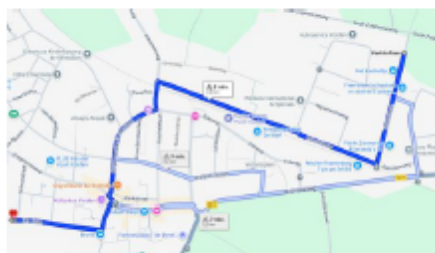
Route vanuit Elderinksweg Hengelo

Voor de route vanuit de opvanglocatie aan de Elderinksweg 2 in Hengelo wordt geadviseerd de parallelweg en fietspad aan de westzijde van de provinciale weg (N316) te gebruiken tot aan de rotonde die aansluit op Het Hoge in Vorden. Dit is de meest rechtstreekse en veilige route met goede oversteekvoorzieningen.

Route vanuit de Kerkhoflaan Vorden

Voor de route vanuit de opvanglocatie aan de Kerkhoflaan in Vorden zijn er meer mogelijke routes denkbaar. Een interessante route is op de onderstaande situatieschets weergegeven.

Dit lijkt een voor de hand liggende route maar dit gaat via een smal onverhard pad (Spoorpad), de Almeneseweg, de Burg. Galleestraat en de kern van Vorden. Dit is voor een grotere groep moeilijk te begeleiden. De route is vrij complex vanwege de vele bochten en niet gescheiden fietspaden. Als het onverharde pad langs het spoor zou kunnen worden verbreed is dit wel een optie maar het is de vraag in hoeverre de jongeren daarvoor fietsvaardig zijn en gemakkelijk te begeleiden zijn.

De andere logische route is de route via de Kerkhoflaan en de Netwerkweg naar het fietspad aan de zuidzijde van de Ruurloseweg (N319) en deze te volgen tot aan de rotonde die aansluit op de Dorpsstraat. De route wordt vervolgd via de Dorpsstraat, de Raadhuisstraat en Het Hoge naar de school. Zie onderstaande luchtfoto's.

Dit is de meest rechtstreekse en veilige route. Alleen de aansluiting Netwerkweg op de Ruurloseweg vormt een knelpunt. Daar is geen middengeleider aanwezig waardoor fietsers in een keer moeten oversteken. Zie volgende luchtfoto.

Op de Ruurloseweg is de maximaal toelaatbare snelheid vastgesteld op 60 km/uur. De verkeersbelasting op deze weg is ca 6500 mvt/etm. Bij deze maximum snelheid en verkeersbelasting is het veilig mogelijk het linksaf-voorsorteevak op te heffen of in ieder geval in te korten. Er ontstaat daarmee ruimte om een middengeleider aan te brengen aan weerszijden van de aansluiting op de N319 waardoor fietsers in 2 keer kunnen oversteken.

Deze oversteekvoorziening ter plaatse van de aansluiting Netwerkweg - Ruurloseweg, is eigenlijk sowieso gewenst voor het fietsverkeer met bestemming het bedrijventerrein ongeacht of deze route gevolgd wordt door deze jongeren.

De oversteekgelegenheid via de rotonde naar de Dorpsstraat biedt een veilige oplossing omdat daar het autoverkeer langzaam rijdt en er in 2 keer kan worden overgestoken. Bovendien hebben de fietsers daar voorrang. Elke andere plaats, waar geen middengeleider is en in 2 keer zou kunnen worden overgestoken, is minder veilig.

Gelet op het voorgaande verdient de route langs de N319 een lichte voorkeur vanwege de directheid, het gescheiden fietspad en duidelijkheid van de oversteekvoorzieningen.

Situatie bij de school

Tegenover Het Kompaan waar de ISK in gevestigd zal worden, staat de basisschool de Hoge Voorde. De ingangen zijn aan weerszijden van de basisschool aan de Dokter C. Lulofsweg en aan de Schoolstraat. De ingang van Het Kompaan bevindt zich aan Het Hoge.

Hoewel de ingangen dus aan verschillende straten zijn gelegen en de hoogste concentraties van komende en vertrekkende kinderen en jongeren niet in dezelfde straten samenvallen, zouden er misschien ingewikkelde en onveilige situaties kunnen ontstaan als de begin- en eindtijden van beide scholen samenvallen.

De school De Kompaan was echter voorheen ook al een school voor voortgezet onderwijs dus wat betreft de extra drukte van komende en vertrekkende leerlingen verandert er voor de buurt niet zoveel.

Daarom is er niet meteen aanleiding om hier fysieke maatregelen te nemen. Het verkeer blijft immers vergelijkbaar met het huidige verkeer. Er kunnen wel gedragsafspraken worden gemaakt over halen en brengen in deze schoolomgeving. Denk aan afspraken over tijden en het parkeren van het personeel. De haakse parkeervakken aan Het Hoge kunnen bijvoorbeeld gereserveerd worden voor personeel. Dat scheelt veel verkeersbewegingen. De auto's van het personeel staan immers stil.

Desalniettemin kan het nuttig en gepast zijn om met de verschillende partijen te overleggen of het gewenst is de begin- en eindtijden ten opzichte van elkaar te verschuiven. De ervaringen van destijds kunnen bij dit overleg betrokken worden. Het kan bijvoorbeeld ook zinvol zijn te bekijken of het gewenst en haalbaar is gedeeltes van de betrokken straten in de schoolzone tijdens de begin- en eindtijden voor autoverkeer af te sluiten. VVN heeft hiervoor VSO-trajecten waarbij in een werkgroepje dit soort afspraken met elkaar worden afgesteld. Daar zouden we dus bij kunnen helpen.

In het overleg met de scholen over deze maatregelen is VVN graag bereid daarin een adviserende rol te spelen. Daar zijn wel kosten aan verbonden.

Begeleiding jongeren naar de school

Zoals eerder onder routes is beschreven, is er vanuit gegaan dat de jongeren goed kunnen fietsen en de verkeersregels in Nederland kennen. De aanbevolen routes zijn weliswaar de meest directe en eenvoudige routes maar een redelijke kennis van de verkeersregels is noodzakelijk. Daarnaast is het onmogelijk om met 80 jongeren in een groep tegelijk te fietsen. De jongeren zullen in kleinere groepen moeten worden begeleid naar school en daar zijn goede vrijwilligers voor nodig.

Hoe groot die groepen moeten zijn is moeilijk in algemene zin vast te stellen. Dat is mede afhankelijk van de fietsvaardigheid en te verwachten gedrag. De praktijk zal dat moeten uitwijzen. De volgende link geeft wellicht daarvoor goede aanwijzingen.

[Veilig fietsen in groepen: waar kan ik op letten? | Veilig Verkeer Nederland](#)

VVN werkt veel samen met Daan Steenman van het Fietsloket Nijmegen, info@fietsloketnijmegen.nl. Daan kan een rol spelen in het meedenken over de vraag wat er nodig is om deze jongeren (lopend dan wel fietsend) naar school te krijgen. Hij kan meehelpen in het opzetten en uitvoeren van een (les)programma daarvoor. Daan heeft veel ervaring met jongeren van 12 tot 18 jaar die net in Nederland zijn. Hij zou ook vrijwilligers kunnen scholen in dit traject. Het (veilig) op de fiets krijgen van AMV'ers is echter - in allerlei opzichten - een complexe taak en hij raadt het af om de verantwoordelijkheid voor een fietsprogramma grotendeels of volledig bij vrijwilligers neer te leggen.

Daarnaast beschikken we over een PowerPointpresentatie in het Arabisch en Engels met essentiële verkeersregels en via www.vvn.nl/webwinkel zijn onder het kopje Verkeerseducatie Voorrang- en voorgaanposters te bestellen in het Engels.

Conclusies en aanbevelingen

Resumerend kunnen we concluderen dat straks naar alle waarschijnlijkheid een goede begeleiding en mogelijk extra fietslessen noodzakelijk zullen zijn. Daarvoor is het Fietsloket Nijmegen graag bereid daarin bij te dragen. VVN is verder bereid om in overleg met de basisschool en de gemeente mee te werken aan een onderzoek naar mogelijke extra maatregelen rondom de scholen zoals het afsluiten van gedeeltes van 2 of 3 straten binnen de schoolzone tijdens de begin- en eindtijden van de scholen.

Voor de route vanuit de opvanglocatie aan de Elderinksweg 2 in Hengelo wordt geadviseerd de parallelweg en fietspad aan de westzijde van de provinciale weg (N316) te gebruiken tot aan de rotonde die aansluit op Het Hoge in Vorden. Dit is de meest rechtstreekse en veilige route met goede oversteekvoorzieningen.

Voor de route vanuit de Kerkhoflaan wordt geadviseerd de route via de Kerkhoflaan en de Netwerkweg en het fietspad aan de zuidzijde van de Ruurloseweg (N319) te volgen tot aan de rotonde die aansluit op de Dorpsstraat. De route wordt vervolgd via de Dorpsstraat, de Raadhuisstraat en Het Hoge naar de school.

Voor wat betreft de infrastructurele maatregelen adviseren we in overleg met de provincie de aansluiting Netwerkweg – Ruurloseweg (N319) zodanig aan te passen opdat de oversteekbaarheid wordt verbeterd voor voetgangers en fietsers.

Totstandkoming advies

Dit advies is namens Veilig Verkeer Nederland opgesteld door [REDACTED] verkeerskundige bij Veilig Verkeer Nederland.

Vragen of opmerkingen

Voor vragen of opmerkingen over dit onderzoek kun je het beste contact opnemen met het kantoor van Veilig Verkeer Nederland in jouw regio. Zie vvn.nl/contact. Onze algemene contactgegevens zijn:

Veilig Verkeer Nederland
Stationsstraat 79a
3811 MH Amersfoort

088 524 88 00 (maandag t/m vrijdag van 8.30-17.00 uur)

info@vvn.nl
www.vvn.nl

Help mee

Voor gratis adviezen als deze is Veilig Verkeer Nederland behalve van vrijwilligers ook voor een groot deel afhankelijk van financiële bijdragen van derden. Help daarom mee deze dienst in stand te houden, bijvoorbeeld als [vrijwilliger](#). Met jouw steun maken we buurten veiliger. Je kunt Veilig Verkeer Nederland ook steunen als [donateur](#), [lid](#) of [bedrijfspartner](#). Bekijk voor alle mogelijkheden vvn.nl/aandeslag.

Bijlage 4. Algemene informatie Verkeersveiligheid door verkeerskundige gemeente Bronckhorst.

Omwonenden geven aan overlast te ervaren van het verkeer in de wijk, met name rondom het scholengebied is het erg druk vooral op regenachtige dagen. Daarnaast worden parkeerproblemen ervaren. Hieronder wordt een vergelijking gemaakt tussen de huidige verkeerssituatie op de VO-schoollocatie aan het Hoge en de verwachte toekomstige situatie met een ISK.

Situatie ten tijde VO-onderwijs Kompaan College

Het Kompaan College geeft in 2024 les aan 417 leerlingen verdeeld over twee locaties. Op het Hoge zijn op piekmomenten 360 leerlingen aanwezig. De school ziet geen problemen rondom het verkeer die aanleiding geven tot gevaarlijke situaties. De school erkent dat er piekmomenten zijn waarbij veel leerlingen tegelijkertijd naar school komen en vertrekken. Gedeeltelijk starten de lessen gelijktijdig met die van de basisschool om 8:30 uur. Op deze momenten zijn er maximaal 200 leerlingen die gelijktijdig starten. In de praktijk zijn dit fietsbewegingen die aan de zijkant van de school het terrein opkomen. Voor de onderbouw (eerste en tweede leerjaar) zijn de starttijden om 9:00 uur.

Bij regenachtige dagen zijn er meer auto's rondom de school waarneembaar die leerlingen afzetten bij zowel het Kompaan als bij de basisschool.

Openbare parkeerplaatsen zijn er minimaal. Naast de 12 parkeerplaatsen die de het Kompaan zelf heeft aan de zijkant zijn er voor de school 26 openbare parkeerplaatsen in de straat voor de locatie beschikbaar die gedeeld worden met personeel van de basisschool en bewoners/bezoekers van de buurt. In de praktijk worden de haakse parkeervakken (15) door de docenten van het Kompaan en de basisschool gebruikt.

Het maximale aantal aan docenten bij het huidige Kompaan, inclusief ondersteunend personeel, bedraagt 25. Hiervan komt een gedeelte met de auto en wisselt tussendoor van locatie. Er zijn ook leraren die met het openbaar vervoer of de fiets komen. Er zijn 15 personeelsfietsparkeerplaatsen beschikbaar op het terrein.

Leerlingen van het derde en vierde leerjaar van het Kompaan College mogen bij een tussenuur het schoolterrein verlaten. Zij liepen of fietsten dan ook richting het centrum

Toekomstige situatie ISK-onderwijs en inburgeringslessen.

De AMV's komen naar verwachting allemaal met de fiets of met de bus naar de schoollocatie. De maximaal 32 personeelsleden (docenten en ondersteunend personeel) komen met eigen vervoer (auto of fiets) of openbaar vervoer.

Parkeer- en stallingsbehoefte

De eerste stap is het inzichtelijk maken van de parkeer- en stallingsbehoefte van het onderwijs.

Parkeerbehoefte

Voor het onderwijs aan het ISK is geen specifieke regels of normen in het gemeentelijk parkeerbeleid. Daarom passen we maatwerk toe op basis van het gebruik dat we maximaal toelaten in het gebouw. We gaan uit van maximaal 14 klassen, 16 leerlingen per klas, 32 medewerkers met een gemiddelde dienstbetrekking van 0,8 fte. Dat resulteert in 22 leerkrachten aangevuld met een coördinator en maximaal 10 ondersteunde personeelsleden. Op het terrein rondom Het Hoge zijn 38 parkeerplaatsen beschikbaar (12 van de school en 26 openbare parkeerplaatsen voor de school).

Het gemeentelijk parkeerbeleid wil de beschikbare openbare parkeerplaatsen zo min mogelijk belasten en zegt daarom dat het eigen terrein van de ontwikkeling of voorziening zo veel mogelijk (hoofdzakelijk) in de parkeerbehoefte moet voorzien.

Het aantal leerlingen zal de komende tien jaar geleidelijk oplopen van 80 (Hengelo) via 160 (Hengelo + Vorden) naar 221 (Hengelo + Vorden + 3e locatie). De jongeren uit Vorden komen naar verwachting lopend of met de fiets, de overige jongeren komen naar verwachting met een bus, fiets of het openbaar vervoer. Omdat de opvang en hiermee de school plaats biedt aan maximaal 221 leerlingen, komt het totale aantal benodigde parkeerplaatsen uit op 32, zie 3.2. Op eigen terrein van de school zijn nu 12 parkeerplaatsen beschikbaar, hier is nog plek voor één extra parkeerplaats. Het aantal fiets parkeerplekken, zie hieronder, is ruim voldoende. Op deze plek kan ruimte gemaakt worden voor extra parkeerplaatsen voor auto's terwijl er voldoende plek blijft voor die momenten dat alle leerlingen (maximaal 221) met de fiets komen en een deel van het personeel dat ook doet. Onderzoek moet uitwijzen om hoeveel extra parkeerplaatsen dat exact gaat, hiermee beperken we het gebruik van openbare parkeerplaatsen tot een minimum.

Stallingsbehoefte

Met betrekking tot het bepalen van het aantal stallingsplaatsen voor fietsen gaan we uit van een dag waarop alle leerlingen op school aanwezig zijn en op de fiets zijn gekomen. Voor de leerlingen zijn dan 221 fiets parkeerplekken nodig. Voor de berekening van de stallingsbehoefte schatten we in dat 25% van het personeel ook met de fiets kan komen.

Totaal zijn er dus $221 + 8$ (25% van 32 personeelsleden) = 229 plekken nodig.

Er is nu plek voor 308 fietsen, er is daarmee voldoende ruimte om fiets parkeerplekken weg te halen en om te vormen voor autoparkeerplaatsen.

Verkeerskundige effecten

Het faciliteren van onderwijs brengt niet alleen een ruimtebehoefte met zich mee voor parkeren en stallen op het terrein, maar ook de route er naartoe is van belang. Om de gevolgen van de nieuwe ontwikkeling voor het bestaande wegennet inzichtelijk te maken, is in eerste instantie de hoeveelheid verkeer die de nieuwe school gaat genereren van belang.

Verkeersgeneratie

De leerlingen komen te voet of met de fiets, ze hebben geen tussenuren en blijven ook in de pauze op de schoollocatie. Leerlingen die met een bus naar Vorden komen worden niet tot aan de schoollocatie gebracht maar stappen uit bij de sporthal of op de parkeerplaats De Bleek. De leerlingen zorgen dus niet direct voor autoverkeer.

Maximaal zijn er 32 personeelsleden (22 leerkrachten en 10 ondersteuners) aanwezig op school. Ook de personeelsleden blijven de hele dag op school, dit zorgt dus maximaal voor 64 voertuigbewegingen per dag. In vergelijking met de situatie van het Kompas is dat aanzienlijk minder. In die situatie werden er ook leerlingen met de auto gebracht en opgehaald en moesten leerkrachten pendelen tussen twee schoollocaties.

Bijlage 5. Aantal meldingen bij politie in relatie tot overlast ten tijde van het VO-onderwijs Kompas tussen 1 januari 2024 en 31 december 2024

Mail van afdeling openbare orde en veiligheid

Hoi

Is het mogelijk dat jij een **concrete uitdraai** opvraagt van gemeente incidenten van overlast bij het Kompas aan het Hoge 41 in Vorden zoals gemeld of geregistreerd aan/ bij de politie?

In de periode van 1 01 2024 tot en met 31 12 2024?

Hoi....,

Ik kan geen uitdraai van de politie opvragen dat deelbaar is. Dit i.v.m. de privacy en Wet politiegegevens.

De mail met het bericht van aantal meldingen is wel deelbaar. In de registraties van de politie staan namelijk adressen (en soms persoonsgegevens). Daarom niet deelbaar.

Met vriendelijke groet,

Cluster Openbare veiligheid, toezicht en handhaving

gemeente Bronckhorst

**Mail van politie, Eenheid oost Nederland, District
Achterhoek west.**

Van: @politie.nl>

Verzonden: zondag 6 april 2025 09:46

Aan:@bronckhorst.nl>

Onderwerp: RE: Antw: verzoek veiligheidsbeeld werkgroep opvang

Hoi,

Ik heb alles vanaf 1 januari 2024 ingelezen. Ik lees veel interne school dingen. En een maal een oud leerling (waar we landelijk last van hebben) de school nog even opzocht en voor onrust zorgde. Daarnaast een (1) overlast melding van een vechtpartij die zou gaan plaatsvinden en we op tijd hebben kunnen onderscheppen. Dit betreft de oude locatie aan het Hoge.

Veelal interne schooldingen die ook daar opgelost worden.
Beeld is goed en rustig.

Met vriendelijke groet,

.....

Politie I Eenheid Oost Nederland I District Achterhoek West
Hamburgerbroeklaan 11, 7005 AJ Doetinchem

Bijlage 6. Ervaringen en beeldvorming van politie, de werkgroep jeugdoverlast

Beeld politie:

Beeld rondom is goed. Alleen parkeeroverlast speelt. Maar dat is bij elke school.

Af en toe zijn er incidenten op de school. Word vaak intern opgelost. Of gaat om geen politietaak.

Jeugd trekt wel naar de supermarkten en veroorzaken daar nog wel eens wat onrust. Maar die incidenten zijn op 1 hand te tellen.

Beeld werkgroep jeugdoverlast (interdisciplinair met externe partners)

Het beeld is: dat er rond schooltijd overlast wordt ervaren door de buurt. Rommel, hangen, roken buiten het terrein etc. De jongerenwerker wordt dan benaderd door school hierover. Keer op keer wordt er teruggelegd dat dit een taak van school is en niet van de jongerenwerker van de gemeente, de school moet de nodige maatregelen nemen om de overlast zoveel mogelijk in te perken. Als ik het goed heb heeft de school nu een jongerenwerker.

Verder zijn er geen meldingen van overlast bekend.

Concluderend

Bij de supermarkten in de directe nabijheid is er sprake van overlast. Het gaat in dit geval vooral om overlast tijdens schooltijd. Maar ook in de buurt is er sprake van overlast tijdens schooltijden. De school meldt het dus bij de jongerenwerker, maar omdat de school hier dus een rol in heeft is er sinds kort een jongerenwerker actief van de school. Overlast op deze locatie is dus wel een issue.

Bijlage 7. Schriftelijke vragen basisscholen in omgeving ISK Doetinchem

Goedendag,

Als programma manager Migratie en Integratie bij de gemeente Bronckhorst ben ik opzoek naar ervaringen van basisscholen die gevestigd zijn naast een ISK. (Internationale schakelklas - school die lesgeven aan jonge vluchtelingen) De reden hiervoor is dat wij een haalbaarheidsonderzoek zijn gestart n.a.v. zorgen van omwonenden. Het haalbaarheidsonderzoek is om op basis van ervaringen te leren.

Ik heb begrepen dat uw basisschool in de buurt van een ISK staat. Zou u voor mij de onderstaande vragen kunnen beantwoorden?

Basisschool naast ISK Doetinchem.

- Hoe lang bent u een buurschool van de ISK?

Ik denk zo'n 3 jaar, misschien al wel 4.

- Was uw school er al voordat het ISK kwam?

Ja.

- **Zo ja,** Welke reacties leefden er bij ouders, leerlingen en uw medewerkers bij het bericht dat er een ISK in uw buurt kwam?

Ik kan mij niet herinneren dat wij of de buurt hierover geïnformeerd zijn. Het pand wordt door de gemeente steeds voor wisselende doeleinden ingezet. We kwamen er zelf achter dat het op een gegeven moment werd ingezet door het Metzo College voor het ISK. De directeur die hier toen werkte is er niet meer dus ik kan het niet navragen.

- Hoe kijken de ouders, leerlingen en medewerkers hier nu tegen aan?

We vragen leerlingen om niet in de buurt van ons plein te gaan staan roken. We vragen ze ook om in pauzes geen contact te zoeken met onze leerlingen (ook broertjes/ zusjes niet). Hier reageren ze prima op en volgen de verzoeken op.

Ik weet dat de buurt last heeft van afval omdat de leerlingen in de buurt gaan staan roken en eten. Het ISK wordt hier door buurtbewoners op aangesproken en de docenten ruimen (soms samen met de leerlingen) de boel dan weer op.

We hebben liever niet dat ze over ons schoolplein heen lopen, maar dat is niet tegen te gaan buiten de pauzes om. Het is net even iets korter dan om ons schoolplein heen lopen.

- **Zo nee,** (uw basisschool kwam later dan de ISK in de buurt)
Heeft de keuze van uw school voor een plek naast een ISK, reacties opgeleverd vanuit ouders, leerlingen of medewerkers?

- Welke waren dit?

- Hoe kijken deze ouders, leerlingen en medewerkers er nu tegen aan?

- Welke concrete ervaringen heeft u **op dit moment** met de jongeren van het ISK, zowel positief als negatief?

Zie ook het antwoord op de vorige vraag.

De afgelopen twee jaar hebben we meegedaan aan een gesprek tussen leerlingen van het ISK en twee collega's van onze school tbv een project van het ISK. Dat is een positieve ervaring en leuk om zo een klein beetje bij te kunnen dragen aan het onderwijs aan nieuwkomers.

Verder is er goed contact wanneer het gaat om de overdracht van onze leerlingen die 12 zijn geworden naar het ISK.

- Indien er incidenten zijn met betrekking tot de ISK of de ISK-leerlingen, hoe gaat u met deze incidenten om?

We hebben ooit een incident (ruzie) gehad met een agressieve leerling van het ISK. Dat is destijds (door de vorige directeur) prima besproken met de directeur van het ISK. Daarna zijn er geen problemen meer geweest. Onze kinderen waren daar destijds wel erg van geschrokken. Deze jongen kwam boos het schoolplein op en lokte een confrontatie uit met een paar van onze leerlingen.

Zie verder over roken en afval de antwoorden hierboven.

- Heeft het hebben van een ISK als buur, invloed op uw bedrijfsvoering of op bijvoorbeeld uw leerlingenaantal? Wij zijn benieuwd naar zowel positieve als een negatieve invloed.

Het heeft geen invloed op de bedrijfsvoering. Ik denk ook dat het geen invloed heeft op het leerlingaantal, maar dat weet ik niet zeker. Ouders geven niet openlijk aan of de aanwezigheid van het ISK een rol speelt in hun keuze voor een andere school.

Het gaat bij ons om een tijdelijke dependance van het ISK in een pand dat op den duur gesloopt zal gaan worden.

- Wat vindt u belangrijk om aan ons mee te geven/ met ons te delen nu wij overwegen een ISK te openen in de buurt een basisschool?

Duidelijke afspraken en goed onderling contact zijn altijd helpend.

Schriftelijke vragen aan ISK Neede

Vragenlijst ten behoeve van uitvraag gemeente Bronckhorst

Datum 1-4-2025

- Hoe is het voor de buurt/omwonenden om bij een ISK in de buurt te wonen?

De burens zijn overwegend positief, we krijgen betrokken reacties en tijdens ons openhuis waren er veel buurtbewoners. De burens zeggen zelf dat de mensen die vaak klagen dan op een uitnodiging van een openhuis niet ingaan. Dat is niet te voorkomen. Ook met de middenstand hebben we contact, de Albert Heijn denkt constructief mee hoe we onze leerlingen kunnen leren te winkelen in Nederland.

- Welke maatregelen zijn er getroffen om de sociale veiligheid te waarborgen voor de buurtbewoners?

Vanuit de school zijn er afspraken met leerlingen gemaakt over de plek waar ze om de school wel mogen zijn en waar ze niet kunnen hangen. We blijven de reden herhalen en erop toezien. Dat laatste is niet altijd gemakkelijk. Er staan altijd collega's tijdens de pauzes buiten voor pleinwacht, dit is vanuit ons een preventieve maatregel. We zien daardoor veel, burens lopen langs en soms is er een praatje.

Zijn er meetbare resultaten op dit onderwerp?

Ik denk vanuit de gemeente wel. We zijn echter nieuw in de wijk en we hebben geen voormeting. Het aantal incidenten vind ik meevallen, wanneer ik verhalen vergelijk met andere steden.

Als ISK nemen we deel aan een veiligheidsoverleg waar we samen problemen bespreken met Nidos, jongerenwerk, gemeenteambtenaar die veiligheid in de portefeuille heeft en de wijkagenten. We vinden dit een positieve interventie vanuit een netwerkgedachte opgezet.

Ik weet dat er rond de coa opvanglocaties soms wel onrust kan zijn. Daar krijgen we ook meldingen van en observeren in school het gedrag van de leerlingen en zijn allert. Andersom informeren we ook als er op school een incident heeft plaatsgevonden. Soms schakel ik al vooraf met de wijkagent als ik voorinformatie heb over een incident dat op een POL locatie heeft plaatsgevonden en nog niet goed is opgelost. Dan komt men mee vanuit het coa en proberen we samen de situaties goed in beeld te krijgen, gesprekken met de leerlingen te houden. Dit is dan vooral aan het coa, op school staan we voor het onderwijs en lesgeven. Soms moet je ook heel duidelijk zijn en zeggen: dit is school, hier moet het voor iedereen veilig zijn en moet je niet over je schouder te hoeven kijken. Dat hoort bij oorlog, op school is er geen oorlog en mag er geen oorlog zijn. Leerlingen begrijpen dit heel goed.

- Welke uitdagingen zijn er geweest op dit onderwerp? Wat verliep eerst niet goed?

In beginsel een incident op het plein, omwonenden krijgen dit mee, maar was snel gesust. Ik heb nauw contact met de wijkagent en bij dreigende situaties handelen we (veiligheidsprotocol). De wijkagent komt ook op school voor even een praatje met mij en collega's. Voor leerlingen is het zichtbaar dat we samenwerken. We werken als school vanuit de veiligheidsvisie, 'Door het betrekken van de partners we het veilig maken voor de leerling'. Wanneer wij goed samenwerken en leerlingen zien dat we samen staan voor veiligheid en relatie dan straalt zich dit af op de leerlingen.

- Welke tips kunt u meegeven aan ons rondom de sociale vaardigheid?

Zorg dat mensen die vanuit de verbinding school en leefomgeving in school zijn. Coa medewerkers die op school komen om te werken en de leerlingen naar de klassen te begeleiden, voogden die op school met de leerlingen afspreken. De beweging naar school maken voorkomt isolatie. Ook jongerenwerkers in school, de school is een vindplaats. Ontzorg de school en biedt regelruimte aan de school in het kader van nieuwkomers en vsv. Communiceer actief naar de omgeving, en breng verhalen in beeld (storytelling) in plaats van cijfers. Mensen worden geraakt en raken betrokken op het reisverhaal van de leerling en niet op een aantal incidenten dat wel of niet plaatsvindt. Die gaan weer voorbij maar het verhaal blijft leven, over het algemeen is met niet bewust wat deze jongemannen doormaken tijdens hun reis uit hun land naar Nederland. Een jongen zei tegen de intaker: "mevrouw ik ging met de boot over, maar ik was niet in de boot. Ik moest zwemmen zo hard zwemmen tot ik mij een hele oude man voelde". De moeders en kinderen zaten in de boot en deze jongen van 15 jaar zwom.

- Welke tips kunt u meegeven aan ons rondom traumasensitief lesgeven?

We hebben vanuit Lindenhout een zeer waardevolle tweedaagse gevolgd. Dit zou ik ieder team aanraden zowel opvang als school. Het geeft inzicht, vertrouwen, gesprek en opent een lerende houding en culturele sensitiviteit. Gedrag is een signaal en vertelt een verhaal. Aansluiten bij de leerling is belangrijk. Vanuit de training hebben we veel handvaten gekregen.

- Hoeveel leerlingen zitten er op uw ISK en hoeveel medewerkers zijn er in dienst?

Rond januari zaten er 193 leerlingen op school, inmiddels 160. Dit is de fluctuerende realiteit van een ISK waar we vooral met AMV-leerlingen werken. Nu de POL locaties niet gevuld zijn, hebben we minder leerlingen. Stabiele afspraken met COA rondom instroom en uitstroom zijn van belang voor continuïteit in de school. Daar kan je als gemeente op sturen en afspraken maken. Ook in het ondersteunen van de school met garantstelling op leerlingenaantallen bij afname of toestroom in het leveren van FTE. Mijn visie is dat de school kan niet volledig risicodragend kan zijn, dit moet juist met de gemeente samen goed opgezet worden om de veiligheid en de kwaliteit te borgen. Duurzame inzetbaarheid van

personeel zorgt voor een versterkende onderwijskwaliteit. Daar ben ik van overtuigd en onderzoek en literatuur bevestigen dit.

De schoolklassen berekenen we met een splitsingsfactor van gemiddeld 15 leerlingen te rekenen. Dit lukt lang niet altijd. We hebben 11 klassen, nu tijdelijk 10. Ik heb 32 medewerkers met daarbij in en uitleen vanuit het VO. Het aantal docenten zegt niets, de splitsingsfactor met FTE wel. Ongeveer 1 FTE (iets meer) per 15 leerlingen. Ik heb ervoor gekozen om meer onderwijsassistenten in te zetten, omdat zij sterk zijn in het ondersteunen van leerlingen (groepjes) waardoor er meer gedifferentieerd lesgegeven kan worden. Dit voorkomt ook gedragsproblemen die ontstaan bij te veel of te weinig uitdagen. Belangrijk is het om te zorgen voor een perspectief op uitstroom. We zien nu dat dit stagneert bij de MBO's met een drempel voor de Entree of bij de inburgering (dat is geen onderwijs) waardoor er meer VSV-ers ontstaan die onvoldoende perspectief hebben op onderwijs, dat is juist waarvoor we hen motiveren.

Bijlage 8. Schriftelijke vragen politie gemeente Berkelland

Van:

Verzonden: maandag, februari 3, 2025 4:21 PM

Aan:

Onderwerp: ISK Neede

Hoi,

Vraagje: bij ons in de gemeente zijn we voor Vorden bezig met een haalbaarheidsonderzoek voor ISK-onderwijs voor amv's.

Ik krijg voor wat betreft en stukje OOV de vraag hoe het qua veiligheidsbeleving is in andere vergelijkbare gemeenten.

Dus:

- Als het goed is wordt er ook ISK-onderwijs gegeven in Neede. Wat voor ervaring hebben jullie hier vanuit OOV mee?
- Zijn er bijvoorbeeld meer meldingen over onveiligheid en overlast geconstateerd n.a.v. het ISK-onderwijs?
- Hoe reageert (reageerde) de omgeving op het plan?
- Extra inzet nodig vanuit OOV? (Zowel voor gedrag omwonenden als amv's)?

Ik hoor graag!

Met vriendelijke groet,

Cluster Openbare veiligheid, toezicht en handhaving

gemeente Bronckhorst

Elderinkweg 2
7255 KA Hengelo (Gld)
Postbus 200
7255 ZJ Hengelo (Gld)

T (0575) 75 02 50
W www.bronckhorst.nl

Van:

Verzonden: maandag 10 februari 2025 14:53

Aan:

CC:

Onderwerp: RE: ISK Neede

Hoi,

Hierbij de antwoorden op de vragen die je stelde. Mocht je meer informatie willen, kunnen we altijd even een afspraak inplannen.

Beeld Politie Gemeente Berkeland.

Als het goed is wordt er ook ISK-onderwijs gegeven in Neede. Wat voor ervaring hebben jullie hier vanuit OOV mee?

Het ISK zit nu in Borculo. Vanuit veiligheid hebben wij enkele weken geleden actief contact gezocht met de school vanwege onrust zowel binnen de school en de omgeving. Er zijn korte lijnen met de school – politie en gemeente en de locaties waar deze jongeren wonen, onder andere D3 en COA Rekken.

Zijn er bijvoorbeeld meer meldingen over onveiligheid en overlast geconstateerd n.a.v. het ISK-onderwijs?

Ja, deze zijn er in het begin wel geweest, maar de laatste tijd is het rustig. Deze meldingen bestonden uit overlast in de wijk en een gevoel van onveiligheid.

Hoe reageert (reageerde) de omgeving op het plan?

Op dit moment is er vanuit de omgeving meer draagvlak en zijn buurtbewoners en de plaatselijke supermarkt bereid om wat te betekenen waar nodig (bijvoorbeeld een les geven hoe je boodschappen doet in Nederland). In het begin zijn er wel diverse meldingen bij de gemeente binnen gekomen van buurtbewoners, maar ik durf niet te zeggen hoe de omgeving heeft gereageerd op het plan.

Extra inzet nodig vanuit OOV? (Zowel voor gedrag omwonenden als AMV's)

Het heeft wel extra inzet gekost vanuit OOV, met name het creëren van de korte lijnen en signalen met elkaar delen.

Bijlage 9 schriftelijke vragen LOWAN

- Ervaringen Sociale veiligheid LOWAN

Mail: beleidsmedewerker onderwijs aan LOWAN

Verzonden: donderdag 6 februari 2025

Aan: | LOWAN <.....@lowan.nl>

Onderwerp: Vragen rondom sociale veiligheid ISK

Beste.....,

Binnen de gemeente Bronckhorst onderzoeken wij de haalbaarheid rondom het openen van een ISK.

Ten behoeve van dit onderzoek beschrijven wij ook de sociale veiligheid voor (onder andere) de omwonenden van een ISK. Graag gebruiken wij de expertise en de ervaringen van LOWAN.

Vandaar dat ik u mail.

Wij zijn geïnteresseerd in uw/jullie ervaringen/onderzoeken rondom het thema sociale veiligheid bij jullie ISK. Wilt u ons bij het onderzoek helpen en antwoord geven op de

volgende vragen?

Wanneer mogelijk graag getypt in een document met een logo van LOWAN/met uw naam.
Wij zullen uw antwoorden opnemen in het onderzoek als bijlage.

- Welke maatregelen zijn er mogelijk of zijn noodzakelijk om de sociale veiligheid te waarborgen voor de buurtbewoners?
- Zijn er meetbare resultaten op dit onderwerp?
- Welke uitdagingen zijn er op dit onderwerp?
- Welke tips kunt u meegeven aan ons rondom de sociale vaardigheid en de monitoring daarvan?

Indien mogelijk ontvang ik voor dinsdag 11 februari 17:00u een reactie. Ik begrijp dat dit zeer kort dag en snel is, het onderzoek zit helaas in een sneltrein.
Wanneer het niet lukt, dan graag z.s.m. daarna.

Mochten er vragen zijn, dan hoor ik ze graag.

1

Met vriendelijke groet,

Mail: **reactie LOWAN** op mail beleidsmedewerker onderwijs

Van:| LOWAN <.....@lowan.nl>

Verzonden: woensdag 12 februari 2025 12:32

Aan:@Bronckhorst.nl>

Onderwerp: RE: Vragen rondom sociale veiligheid ISK

Dag,

Door ziekte was ik helaas niet in staat eerder te reageren.

Het is wel een grote vraag die je stelt.

Ik heb niet eerder de vraag gekregen of een ISK sociale onveiligheid zou brengen. Een school kan dat wellicht altijd brengen maar waarom specifiek een ISK? Daar gaan leerlingen gewoon naar school, dat geeft toch geen onveiligheid voor buurtbewoners?

Wij hebben geen documenten hierover die je zouden helpen bij dit specifieke onderwerp.

Op de school is monitoring op sociale veiligheid een onderdeel wat je voor de Inspectie moet doen. Maar dit is niet gericht op de buurt maar op de school zelf, de leerlingen zelf.

Vriendelijke groet,

LOWAN-vo

E@lowan.nl | T 06 - | W www.lowan.nl

Bijlage 10. Ervaringen van omwonenden van ISK Doetinchem.

PROFESSIONAL OFFICE ASSISTANCE

Verslag gesprek/informatiebijeenkomst met omwonenden ISK- locatie Elders

Datum: 07 februari 2025

Duur: 15.00 uur – 16.00 uur

Aantal aanwezigen 4 omwonenden, locatiemanager ISK, opgave manager M&I, onafhankelijk notulist

Omwonenden en de ISK gaven toestemming voor het delen van deze informatie.

Introductie

In de gemeente Bronckhorst staat een leegstaand VO-schoolgebouw in de kern van een van onze dorpen. Dit gebouw willen we inzetten als ISK voor 160 /221 AMV's (minderjarige asielzoekers) die wij gaan huisvesten in nog te realiseren opvanglocaties.

De gemeente Bronckhorst is gestart met een bouwtechnisch haalbaarheidsonderzoek van het gebouw. Hier is een positief advies op ontvangen. Op dit moment wordt op verzoek van omwonenden de verkeersveiligheid onderzocht en de sociale veiligheid verkent. De gemeente gaat graag met u als omwonenden in gesprek over de beleving en bevindingen als buur van een ISK.

De gemeente heeft de plicht te zorgen voor onderwijs voor de AMV's. De gemeente is niet inhoudelijk verantwoordelijk voor het programma van de ISK, dat is het onderwijs zelf.

De opvanglocaties moeten nog gebouwd worden, de jongeren komen op z'n vroegst eind van dit jaar. We gaan starten met het opvangen van 80 jongeren op een eerste opvanglocatie, vrij snel daar achteraan openen we een tweede opvanglocatie voor nog eens 80 jongeren. De opgave voor Bronckhorst is het opvangen van 160 AMV's vóór 31 12 2025. Afhankelijk van de volgende verdeelsleutel komen er daarna nog 61 AMV's.

Vragen aan de omwonenden:

1. Hoeveel jongeren komen dagelijks naar de ISK?

Op deze locatie volgen 100 jongeren tussen de 15 en 18 jaar ISK-onderwijs

2. Welke nationaliteiten zijn het?

De jongeren hebben allerlei nationaliteiten.

3. Wat was uw reactie toen u hoorde dat er een ISK-locatie in uw directe buurt kwam?

Informatie aan de buurt heeft niet plaatsgevonden, dat hadden de omwonenden graag gezien, het heeft hen overvallen dat er ineens een ISK was. Dit had men graag van tevoren willen weten, ook informatie over leeftijd, nationaliteit, etc. is niet vooraf gedeeld. De omwonenden hadden echter niet per se last van het feit dat ze niet van tevoren waren geïnformeerd.

Het ISK-gebouw heeft een tijdje leeggestaan, daarna was het een tijdje antikraak, dat was ook niet fijn. Eerst waren er alleen drie basisscholen. Door de komst van oudere jongeren, en ook uit andere landen, ontstaat een andere dynamiek.

4. Welke ervaringen heeft u op dit moment als buur van een ISK?

In het begin was het erg wennen. De aanwezigen hebben inmiddels al ervaring met kinderen uit Oekraïne en Syrië. Ze zijn anderstalig en extravert dan de Nederlandse jongeren. Gaandeweg integreert de groep wel in onze samenleving. Andere jongeren, met name de meisjes, hebben een Islamitische achtergrond, zij zijn heel introvert. Soms hangen ze in een groep voor de huizen, bij het bruggetje en het elektriciteitshuisje, dat zorgt voor een onveilig gevoel voor sommige buurtbewoners. Ze mogen op school niet roken, maar ze staan daardoor wel vlak voor de huizen te roken, dat ben je niet gewend. Bij de parkeerplaats stonden ze ook. Omwonenden hebben bij school aangegeven dat ze dit niet prettig vonden. Er heeft overleg plaatsgevonden en nu is dat over. Er zijn afspraken met de jongeren gemaakt. De school houdt dit in de gaten, ook het tegen auto's aanleunen. Daar werd door de jongeren normaal op gereageerd. Ook wanneer ze aangesproken werden door de omwonenden. Maar een paar dagen later staan er weer anderen tegen de auto te hangen. Ook dit is met de school overlegd, er wordt adequaat op gereageerd en dat heeft geholpen. De cultuur in Nederland is

anders. Dat was voor de jongeren onbekend. Hier wordt niet tegen auto's aan gehangen. Dat waren de jongeren vanuit hun land niet gewend, daar gebeurt het wel. Akkefietjes met vechten vonden een tijdje geleden plaats. Beangstigend voor mensen die voorbijliepen. Die jongeren zijn een tijdje geschorst. Ook was er een jongen die zwaaide met een mes. Hij is hierop aangesproken via school. School en buurt moeten met elkaar communiceren en samenwerken, dat is het allerbelangrijkst.

5. Hoe verloopt het contact tussen omwonenden, het ISK-onderwijs en de leerlingen?

Dat gaat goed. Jongeren moeten zich veilig en prettig voelen in de buurt, ook samen de klas ingaan. Als er iets gebeurt wordt het direct opgepakt. Niet luisteren betekent binnenblijven, dat vinden ze heel erg. Jongeren hebben vaak niet in de gaten wat voor impact hun gedrag op de samenleving heeft (ook Nederlands jongeren niet). Als er ongenoegen is, is het belangrijk dit direct op te pakken, omwonenden moeten zich laten horen. Zorg dat de school goed bereikbaar is, dat is belangrijk. Deze dingen worden serieus genomen. Er is een groot verschil tussen Nederlandse jongeren en bijvoorbeeld Syrische jongeren. Syrische jongeren hebben nog respect voor ouderen en zijn over het algemeen, als ze weten dat ze iets fout doen, bereid om zich snel aan te passen.

6. Zijn er afspraken tussen u en het ISK gemaakt of tussen leerlingen en omwonenden?

Er moeten nog afspraken worden gemaakt over afval. School en burens zijn van plan samen te gaan zitten met een groepje leerlingen over het schoonhouden van de omgeving en het opruimen van afval. Ook worden de jongeren nu al door omwonenden en school aangesproken als ze op straat wat weggooien.

7. Kunt u iets over vertellen over tussenuurtijden en pauzetijden?

Wellicht gaan ze naar de supermarkt. Veel leerlingen komen lopend of met de trein, sommigen met de fiets. Ze komen overal vandaan. We merken er niet zoveel van. Zijn de starttijden ongeveer tegelijk met de basisscholen hier op hetzelfde plein? Ja, bijna wel, het verschil is 10 minuten. De basisschool heeft tegelijk pauze met de ISK-jongeren, dan lopen ze wel langs het schoolplein. De buurt heeft weinig last van toestroom.

8. Een aantal omwonenden in onze gemeente maakt zich zorgen over de aantallen leerlingen op één locatie en de doelgroep. Wat zou u hen en ons willen meegeven?

De buurt informeren en zorgen dat je bereikbaar bent.

Maak een deel van het lesprogramma over: van auto's afblijven, ook niet tegenaan leunen *vuurwerk afsteken * er is een verjaardag gevierd waarbij buiten met slagroom wordt gespoten; dat heeft de schoolleiding de jongeren zelf laten opruimen *afval op de grond gooien * geschreeuw *zwaaien met een mes of een zakkammetje wat daarop lijkt. Daar zijn omwonenden bang voor. In Nederland gelden andere normen en waarden. Als de politie erbij moet komen is dat slecht voor hun imago. De locatiemanager vindt het fijn dat de buurt het ook oppakt want je kunt niet overal tegelijk zijn. Ook vanwege het tijdelijk ontbreken van de conciërge op school.

Op school wordt structuur, rust en duidelijkheid geleerd. Dat moet ook buiten het geval

zijn. Zorg dat je veel duidelijkheid geeft, korte lijnen, binnen en buiten school.

9. Is de ISK-school anders dan een reguliere VO?

De locatiemanager denkt deels van wel, deze alleenreizende jongeren zijn 15-18 jaar en missen een stukje ouderlijk gezag. Normen en waarden worden daarom ook op school geleerd. Bij de ISK wordt veel meer structuur geboden dan op een reguliere VO. Hierdoor zijn er over het algemeen juist minder incidenten en klachten dan op een reguliere VO.

Drempels voor het VO worden steeds hoger om toegelaten te worden. Taal is een probleem, jonge asielzoekers hebben twee jaar de tijd om de Nederlandse taal machtig te worden, maar in de praktijk is dat vaak maar één jaar vanwege de instroomprocedure. Inburgering moet ook plaatsvinden. Dat alles kost veel energie en motivatie. Sommigen jongeren vallen tussen wal en schip omdat de leerplicht geen toestemming wil geven voor inburgering omdat ze een tijdje thuis hebben gezeten. Op een bepaalde leeftijd stromen de leerlingen door naar een volgende opleiding terwijl ze de Nederlandse taal nog niet beheersen. Er loopt een pilot naar de mogelijkheden van een BBL-opleiding, werken en leren tegelijk, juist omdat je de taal sneller leert als je aan het werk bent.

10. Zijn er nog andere dingen die de aanwezigen mee willen geven aan omwonenden, gemeente en school?

Belangrijke punten van aandacht zijn communicatie, structuur, afspraken, contacten met elkaar.

Verder is nuchterheid belangrijk en het volgen van je gevoel in je handelen.

Er wordt door de omwonenden aan de locatiemanager gevraagd hoe het met de kinderen gaat. Gaan ze op een gegeven moment weer terug?

- Dat is landelijke politiek. Syriërs moeten weer terug omdat het land veilig is verklaard. Maar er zijn nu nog wel Syrische jongeren op school. Er zijn veel alleenreizende jongeren hier. De gezinsregeling wordt stopgezet voor een half jaar, tot die tijd moeten ze wachten tot er gesprekken gaan plaatsvinden. Familieleden mogen niet komen, dat levert veel stress en onrust voor hen op. Door deze onzekerheid ontstaan er ook zorgen en moet er voor rust op school worden gezorgd.
- Oekraïners: Zij hebben een beschermde status. Het is nu nog niet duidelijk of ze mogen blijven. Momenteel worden daarover in Den Haag plannen gemaakt. De bescherming loopt tot maart 2026.

Deze buurt is een vergrijsd gebied. Daarmee moet ook rekening worden gehouden, de situatie moet voor iedereen veilig zijn.

Communicatie is het belangrijkste, met elkaar in gesprek blijven. Zo ook wederzijds respect. Daarnaast de jongeren aanspreken op hun verantwoordelijkheid als dat nodig is.

Ze hebben nu weinig contact met Nederlanders, dus dat is best lastig. Als ze zich gedragen, geef ze dan de ruimte. Als ze zich niet gedragen dan volgen maatregelen.

11. Veiligheidsvraag vanuit een omwonende: zijn er camerabeelden op school in verband met veiligheid?

De locatiemanager antwoordt dat er op deze school geen camera's geplaatst mogen worden omdat deze locatie tijdelijk is. Op de andere locaties hangen wel camera's. Als er problemen ontstaan, worden de camera's geraadpleegd om te kunnen achterhalen wie dit hebben veroorzaakt en kunnen de leerlingen daarop worden aangesproken. Bij misdragingen worden leerlingen geschorst. Camera's zijn op alle andere locaties en VO-scholen aanwezig. Onder schooltijd moeten de leerlingen in de buurt van de school blijven, anders worden ze alsnog geschorst.

De programmamanager dankt ieder voor zijn/ haar inbreng en vraagt of het verslag gedeeld mag worden. Daar wordt rekening mee gehouden. Het verslag wordt van tevoren aan de aanwezigen getoond. Ieder mag dan reageren.

Reactie op bovenliggende verslag:

Van: ...

Verzonden: vrijdag 21 maart 2025 15:21

Aan: ...

CC: ...

Onderwerp: Re: Verslag gesprek over ISK met omwonenden

Hallo ...,

Die eerste opmerking gaat over een mes. Dit was geen zakmes, maar een zakkammetje. Wel netjes om dit goed te vermelden.

De tweede gaat over het schorsen als ze zich niet gedragen. Een schorsing volgt na een fysiek incident en niet per definitie als ze zich niet gedragen.

Groet ...

Van: ...

Verzonden: zondag 16 maart 2025 09:34

Aan: ...

CC: ...

Onderwerp: FW: Verslag gesprek over ISK met omwonenden

Hallo ,

Dank voor je reactie.

Ik zie je twee opmerkingen in het blauw. Het laatste deel daarvan is niet leesbaar.

Kun je deze opmerkingen beiden nogmaals sturen met nummering 1 en 2, dan zien we waar ze bij horen.

Hartelijk dank!

Van: ...

Verzonden: vrijdag 14 maart 2025 15:56

Aan: ...>

Onderwerp: Re: Verslag gesprek over ISK met omwonenden

Hallo ...,

Hierbij mijn aanpassingen. Ik heb nog geen reactie uit de buurt. Heb gevraagd of ze in het weekend willen reageren.

Met vriendelijke groeten,

...

Maria
Montessoristraat 5

7008 CA Doetinchem

0314-
323426

www.metzocollege.nl

Van: ...>

Verzonden: maandag 10 maart 2025 08:49

Aan: ...>

CC:

Onderwerp: Verslag gesprek over ISK met omwonenden

Beste ...,

In de bijlage ontvangen jullie het verslag van het gesprek dat jij en de omwonenden van de ISK aan de hebben gehad met ... op 7 februari.

Graag ontvangen wij van jou en de betreffende omwonenden jullie akkoord of eventuele opmerkingen over deze weergave. Bij voorkeur zo spoedig mogelijk omdat we het toevoegen aan ons haalbaarheidsonderzoek voor een ISK in Vorden.
Nogmaals hartelijk dank voor jullie medewerking.

Met vriendelijke groet,

...

Bijlage 11. Ervaringen van een buur- basisschool en kinderopvanglocatie bij ISK Doetinchem

Verslag gesprek/informatiebijeenkomst met leerkracht van een buurt basisschool en een medewerker van een buurt peuteropvang.

Datum: 07 februari 2025

Duur: 16.00 uur – 16.30 uur

Aanwezig: Leerkracht basisschool naast ISK Elders, Pedagogisch medewerker van peuteropvang naast ISK Elders, programma manager M&I Bronckhorst, PROAS (notulist)

Introductie

In de gemeente Bronckhorst staat een leegstaand VO-schoolgebouw in de kern van één van onze dorpen. Dit gebouw willen we inzetten als ISK Voor 160 /221 AMV's die wij gaan huisvesten in nog te realiseren opvanglocaties.

De gemeente Bronckhorst is gestart met een bouwtechnisch haalbaarheidsonderzoek van het gebouw. Hier is een positief advies op ontvangen. Op dit moment wordt op verzoek van omwonenden de verkeersveiligheid in samenwerking met Veilig Verkeer Nederland onderzocht. Ook wordt de sociale veiligheid verkent, om een goed beeld te kunnen vormen. De gemeente gaat in gesprek over de beleving en bevindingen als buur van een ISK. Die beleving is voor iedereen anders en daarom wil de gemeente in gesprek met ervaringsdeskundigen. Gemeente is inhoudelijk niet verantwoordelijk voor het onderwijsprogramma maar moet zorgen dat de kinderen onderwijs kunnen krijgen.

De opvanglocaties moeten nog gebouwd worden, de jongeren komen op z'n vroegst eind van dit jaar. We starten met het opvangen van 80 jongeren op een eerste opvanglocatie, vrij snel daar achteraan openen we een tweede opvanglocatie voor nog eens 80 jongeren. De opgave voor Bronckhorst is op dit moment het opvangen van 160 AMV's vóór 31 12 2025. Afhankelijk van de volgende verdeelsleutel komen er in 2026 nog 61 amv's.

Vragen aan de medewerkers

- 1. Wat was uw reactie toen u hoorde dat er een ISK-locatie in uw directe buurt kwam?**

Het pand heeft een tijdje leeggestaan, toen kwam ISK erin. Eigenlijk hebben wij geen problemen met de jongeren gehad, ook zijn er bij ons geen bezwaren van omwonenden en ouders bekend.

Een van de geïnterviewden wist niet veel van de komst van de jongeren, heeft daarom met andere collega's overlegd: overall is het beeld dat de school weinig last en bezwaar herkent vanuit de buurt en/of de ouders.

In een ander deel van de wijk is meer overlast, daar staan de rokers, de rook komt ook in de slaapkamers binnen. Met de ISK-school heeft daarover overleg plaatsgevonden. Voorstel is het creëren van een rokerslocatie, daar moet goed over worden nagedacht. Met de ISK-school zijn afspraken gemaakt. De leerkracht geeft aan dat er soms kauwgom met de eigen leerlingen wordt uitgewisseld. Dat heeft de school liever niet. Hier hebben zij de jongeren op aangesproken. Het was vanuit goede bedoelingen door de AMV's gedeeld niet wetende dat dit niet gewenst is door de leerkrachten.

De locatiemanager mag 24/7 worden gebeld als er problemen zijn. De contacten over en weer lopen erg soepel.

2. Is de komst van een ISK van invloed geweest op uw organisatie?

Hier niet.

3. Wat vinden ouders van de jongeren op de ISK-locatie, zijn er hierdoor minder kinderen?

Niets van gehoord. De geïnterviewde leerkrachten kunnen zich niet voorstellen dat dit van invloed is.

4. Is er samenwerking/ afstemming met het ISK?

Er is gemakkelijk contact. Als er dingen misgaan kunnen we direct naar oplossingen zoeken. Ook leuke dingen. De ISK-leerlingen hadden onlangs een project en er kwamen ongeveer vier jongeren met hun docent op de basisschool. In een aparte ruimte onder leiding van een leraar konden een aantal kinderen van de basisschool vragen stellen en ze konden over en weer vertellen hoe zij over dingen denken. Dat was superleuk. Zo is de samenleving van nu. Belangrijk dat je elkaar over en weer leert kennen.

5. Kan dat ook andersom dat Nederlandse leerlingen te laten vertellen op het ISK?

Dat zouden de geïnterviewden wel leuk vinden, maar dat is nog niet gebeurd. Nu leeft op de basisschool het thema verhuizen, dat zou een goed onderwerp zijn.

6. Zijn er incidenten in relatie tot de jongeren van het ISK?

De ISK-jongeren lopen dagelijks langs ons schoolgebouw en de peuteropvang, onze leerlingen vinden dat interessant.

Er is een keer kauwgom uitgedeeld aan onze leerlingen, dat moet niet.

Als de ISK-leerlingen aan het voetballen zijn, wordt de bal geregeld over het hek geschoten. Dat is niet zo erg maar ze moeten niet over het hek klimmen, wel via de goede weg. Dat zijn afspraken die we dan met de jongeren maken.

Verder zijn er niet echt incidenten. De regels moeten duidelijk zijn en worden nageleefd.

7. Lopen de start- en pauzetijden gelijk?

De ISK-school start om 08.40 uur, dus 10 minuten later dan de basisschool. In de pauze komen ze wel vaak langslopen, dus dat komt grotendeels overeen.

8. Samenscholen

In het begin waren er ouders die niet over het bruggetje durfden omdat daar een groep jongeren stond en omdat het bruggetje vrij smal is. Daarover is contact geweest met de ISK-school en het probleem was daarna snel opgelost.

Het is daarom belangrijk om goed contact over en weer te hebben, zodat mogelijke problemen direct opgepakt en opgelost kunnen worden. Met irritaties niet blijven lopen, maar direct naar elkaar uitspreken. Wel contact houden en vooral ook laagdrempelig.

9. Als hier een reguliere VO-school zich zou vestigen, zouden de afspraken en het contact anders zijn dan met een ISK?

Dat denken de geïnterviewde medewerkers niet. Het is een kwestie van normen en waarden die door iedereen nageleefd moeten worden. Het is wel belangrijk dat er een goede plek wordt gekozen waar ze met elkaar kunnen staan, een rookplek, hangplek, rekening houden met de direct omwonenden. Daardoor hoeven de ISK-leerlingen niet iedere keer aangesproken te worden over wat wel en wat niet mag.

10. Een aantal omwonenden in onze gemeente maken zich zorgen over de aantallen en de doelgroep. Wat zou u hen en ons willen meegeven?

Iedereen moet elkaar accepteren en normaal doen. Niet iedereen zal het met een ISK of een opvanglocatie eens zijn. Maar de meeste mensen staan er wel positief in. Onbekend maakt onbemind. Als er iets niet helemaal goed gaat, dan proberen een oplossing te vinden.

11. Er gaan hier ca. 100 jongeren naar school. Geeft dat een massaal gevoel?

Nee, helemaal niet. Vaak is het een groepje van ca. 10 personen die gelijktijdig langslopen. Er gebeurt ook niet veel qua problemen. Ze lopen normaal voorbij en zeggen ook wel gedag.

12. Hoe dichtbij zit de ISK van jullie ingang?

Onze hoek grenst aan de ingang van het ISK-gebouw is ca. 20 meter. Er zit een hek van 1 meter hoog waarover je gemakkelijk heen kunt kijken. De ingangsdeuren zitten aan dezelfde kant.

Ook nooit last van dat ze met auto's worden gebracht, niet overdreven autoverkeer of scooters. Daar horen de geïnterviewden nooit iets over. De meeste leerlingen komen met de trein en lopen het laatste stuk naar school. Of ze komen met de fiets.

Wel merken we vaak dat ouders van de ISK-ingang van het ISK niet kunnen vinden. Duidelijke bewegwijzering, in verschillende talen zou fijn zijn.

13. Zijn er nog andere dingen die jullie als buurtschool en peuteropvang mee zou willen geven?

- Blijven communiceren.
- Kinderen kunnen hier alleen maar van leren, basisschoolkinderen vs. ISK-leerlingen.
- Met thema's werken, zoals bijvoorbeeld verhuizen en eventueel wat samenwerken.
- Mogelijk kunnen de basisschoolleerlingen en de ISK-leerlingen over een weer een bezoek aan elkaars school brengen.

De programma manager dankt ieder voor zijn/ haar inbreng en de toestemming om dit verslag op te mogen nemen in het haalbaarheidsonderzoek. Het verslag wordt tevoren aan de aanwezigen getoond in de vorm van een pdf via de Directeur van de school. Voor eind maart neemt het College een besluit.

Van:

Datum: 12 maart 2025 om 21:49:16 CET

Aan:

Onderwerp: Antw: Verslag gesprek over ISK naast jullie les- en opvanglocatie

Goedenavond,

Bedankt voor het gespreksverslag. Ik heb 1 opmerking.

Bij puntje 1 staat de zin: "In een ander deel van de wijk is meer overlast, daar staan de rokers, de rook komt ook in de slaapkamers binnen".

Deze zin is niet helemaal correct. De slaapkamers zijn namelijk van het kinderdagverblijf en staat los van het andere deel van de wijk. Wanneer de ISK-leerlingen roken op hun eigen plein, dan trekt het de slaapkamers binnen. Of het de slaapkamers van de buurtbewoners binnenkomt, durf ik geen uitspraken over te doen, maar zo las ik het verslag.

Voor de rest is het wat mij betreft akkoord.

Met vriendelijke groet,

.....

From:>

Sent: Thursday, March 6, 2025 11:58:43 AM

To: CBS 't Prisma

Cc:

Subject: Verslag gesprek over ISK naast jullie les- en opvanglocatie

Beste

In de bijlage ontvangen jullie het verslag van het gesprek dat jullie hebben gehad metop 7 februari.

Graag ontvangen wij jullie akkoord of eventuele opmerkingen over deze weergave, bij voorkeur vóór 12 maart.

Nogmaals hartelijk dank voor jullie medewerking.

Bijlage 11. Interviews met omwonenden van Het Hoge

Interview - 1 omwonende

Geïnterviewde is niet tegen opvang van vluchtelingen; dat is een opdracht die je als gemeente moet uitvoeren. Medewerking aan het interview richt zich tot het geven van input aan het haalbaarheidsonderzoek naar de komst van een ISK aan Het Hoge 41 voor 160 tot 221 leerlingen. Wat betreft de leerplicht voor AMV's is wel opgemerkt dat dit een gevolg is van de politieke keuze van de gemeente Bronckhorst voor opvang van AMV's, in totaal 221, en niet voor volwassen vluchtelingen. Er zijn daardoor veel leerplichtige ISK leerlingen. Op dit moment wordt de school tijdelijk gebruikt voor taalonderwijs aan statushouders. Dit verloopt voor de buurt prima. De inburgeringslessen eindigen vóórdat de ISK start.

Samenvatting boodschap:

Er leven grote zorgen onder veel omwonenden, bagatelliseer deze zorgen niet. Neem daarnaast wantrouwen weg door alle vragen die er zijn van wie dan ook te beantwoorden, nee is ook een antwoord. Algemene opmerking: voorkomen is beter dan blussen. Geïnterviewde is het met de insprekers bij de Raad eens dat zorgen blijvend worden geuit over:

1) grote aantal AMV-leerlingen

2) Rapport over de verkeerssituatie rondom Het Kompaan: in een rapport van 2020 over verkeerssituatie rondom Het Hoge 41 staat dat de verkeersproblemen niet opgelost konden worden. Dit rapport is gemaakt voor een eventuele nieuwbouw van Het Kompaan op deze locatie. De verkeerssituatie was toen al zeer problematisch: er is geen ruimte voor extra parkeren, de straat is ongeschikt voor bussen (hooguit incidenteel), het eerste deel van de straat is éénrichtingsverkeer

3) Sociale veiligheid: Wat als leerlingen zich meermaals misdragen, afval niet opruimen, pal voor woningen staan te roken? De leerlingen kun je niet aanspreken; van de leerlingen van het Kompaan-college kende je vaak de ouders; je kon de leerlingen en / of de ouders aanspreken. Nu is er een taalbarrière met de leerlingen en de ouders ken je niet.

4) Is er een afspraak dat bij een cumulatie van (kleine) problemen er een punt is dat de school stopt?

Advies van geïnterviewde op bovengenoemde punten:

1) Start met een groep leerlingen van één AMV-locatie, dus maximaal 80; laat deze startperiode een jaar duren met aansluitend een intensieve evaluatie; schaal na deze bevindingen gefaseerd het aantal leerlingen op. Dan kan iedereen kennismaken en kunnen buurtbewoners en leerlingen elkaar beter leren kennen.

2) Verkeersproblematiek speelt al jaren, neem dit serieus. Leerlingen komen in principe op de fiets vanuit de gemeentelijke opvanglocatie in Vorden of in Hengelo. Zolang de AMV's nog niet goed genoeg kunnen fietsen is enige optie om de bus op een passende plek buiten de schoolzone te laten stoppen. Aandachtspunt is dan begeleiding op de looproute tussen bus en school.

3) Omwonenden vragen aandacht voor ervaringen met overlast met VMBO leerlingen die zich ook kunnen voordoen rondom een ISK. Politie en werkgroep jeugdoverlast herkennen deze signalen. Een vaste contactpersoon op het ISK is belangrijk. Maak goede afspraken en kom ze na.

4) Stel dat het uit de hand loopt, zorg voor duidelijkheid op welk punt het handhaven van een ISK niet meer acceptabel is. Er komt een terugkerend omwonendenoverleg met het ISK, het COA, de politie, een afgevaardigde van de omwonenden en de gemeente.

Interview - 3 omwonenden

Geïnterviewden vinden onderwijs aan AMV's belangrijk. Het is prettig dat deze interviews met een aantal omwonenden worden gehouden om meerdere ervaringen te horen.

Ze vinden de komst van de buitenlandse kinderen spannend, zijn onbekend met deze kinderen, echter duidelijk is dat ze onderwijs moeten krijgen net als onze jongeren. Ze staan neutraal positief tegenover de komst van een ISK in het schoolgebouw aan Het Hoge. Er leven geen grotere zorgen of bedreigingen dan toen de VMBO leerlingen in het gebouw zaten.

Verkeersproblematiek:

Verkeersbewegingen ontstonden mede doordat leerlingen van het VMBO op twee locaties in Vorden les kregen en hiertussen heen en weer pendelden.

Advies van geïnterviewden is:

- * zoek de verkeerssituatie goed uit en zorg voor goede begeleiding bij het fietsen.
- * zorg voor duidelijke regels over bijvoorbeeld roken en hoe je te gedragen in een winkel (geen rugzak).
- * de sleutel tot een goede inpassing in de buurt is communicatie met zowel de gemeente als het ISK en de leerlingen. Nodig elkaar regelmatig uit voor een bijeenkomsten zoals onlangs de avond met de 'lessen' en de Iftar-hapjes door de statushouders die nu lessen volgen in hetzelfde gebouw. Er waren in de periode van de VMBO-school bijvoorbeeld projecten waarbij leerlingen de buurt interviewden.
- * de communicatie met de VMBO-school verliep via een meldpunt bij de conciërge.

Wens:

Kunnen de statushouders die nu inburgeringslessen krijgen een verbindende rol spelen in het contact met de AMV-jongeren?

Interview – Basisschool De Hoge Voorde

1) Geïnterviewden vragen waarom ze niet eerder bij de voortgang van het proces rondom de haalbaarheid van een ISK tegenover hun basisschool zijn betrokken. De basisschool heeft andere verantwoordelijkheden dan omwonenden. Zij zijn een professionele partij, geen omwonende, en voeren graag rechtstreeks het gesprek met de gemeente.

De gemeente erkent dat dit onderscheid tot nu toe niet is gemaakt.

2) Er is door de gemeente Bronckhorst de keuze gemaakt voor het opvangen van AMV's. Er zijn volgens de geïnterviewden ervaringsrapporten geschreven waarin onder andere wordt bevestigd dat van onderwijs aan deze AMV doelgroep in het eerste half jaar weinig terecht komt. Hoe wordt dit opgepakt?

Boodschap basisschool

De basisschool maakt zich grote zorgen over de situatie van twee kwetsbare doelgroepen naast elkaar, de ISK-leerlingen en de jonge kinderen, hun basisschool leerlingen. Hoe verloopt het recreëren van de ISK-leerlingen rond de school voor, tijdens en na schooltijd? Hoe staat het met de verkeersveiligheid? Het basisschoolplein is vrij toegankelijk.

Hoe verloopt het contact tussen beide groepen leerlingen? Het kan zijn dat groep 8 leerlingen de AMV's uitdagen of andersom. Dat speelde soms ook in het contact met de VMBO-leerlingen. Blijf ons betrekken.

Een aantal voorwaarden / aanbevelingen van de basisschool:

- * gefaseerd invoeren van het aantal ISK-leerlingen. Het is dan beter mogelijk om goede afspraken tussen beide scholen te maken, de communicatie zorgvuldig op te bouwen.
- * leg vooraf criteria vast waaraan voortzetting van het ISK moet voldoen voordat het aantal leerlingen wordt opgeschaald.
- * heb aandacht voor de verkeersveiligheid; zorg voor afspraken over het vervoer van de ISK-leerlingen van en naar school en de begeleiding onderweg.
- * werkafspraken maken over waar onder andere ISK-leerlingen mogen roken
- * goede communicatie is essentieel. De basisschool wil een constructieve dialoog met het ISK en de gemeente opstarten ruim vóór het openen van het ISK

Interview – 4 omwonenden

Geïnterviewden hebben grote zorgen over de ingeplande ISK-leerlingen voor het Kompaan schoolgebouw aan Het Hoge 41 te Vorden, omdat het om een zeer groot aantal gaat (240 of 221 óf op basis van het maximale aantal opvangplekken per locatie (88) om 264), dat voor 100% bestaat uit AMV in de leeftijd van 15 tot 18 jaar en uitsluitend jongens uit niet-westerse Islamitische landen. AMV zijn door hun ervaringen getraumatiseerde vluchtelingen mét een puberbrein, die niet gewend zijn aan de Nederlandse cultuur en geen gezinsstructuur hebben om op terug te vallen.

Er zijn 20 jaar problemen geweest met de VMBO-jongeren van het Kompaancollege, die grotendeels bestaan uit een jongere leeftijdscategorie (12 t/m 15 jaar), zowel jongens als meisjes, zonder trauma en mét gezinsstructuur. Daar hebben de politie, de schoolleiding en de jongerenwerkers in alle jaren niks aan kunnen doen.

De problemen met de jongeren in de buurt zijn destijds meegenomen in de nieuwbouwplannen voor de bouw van het nieuwe Kompaan-college.

De adviezen van LOWAN worden gegeven onder druk van het COA. Kleinschalig onderwijs heeft ook de voorkeur van LOWAN.

Het ISK Zutphen geeft in haar rapport aan dat al meerdere jaren het verloop van het personeel gemiddeld 83% per jaar is.* Bekend is dat het COA, het Nidos en de ISK overlopen wat betreft de hoeveelheid werk.

(*Ellen Kroes. ISK Zutphen. Eerste opvangklas anderstaligen International Schakelklas voor 12-18-jarigen. HERZIEN Schoolplan 2023-2027 (12 juli 2023)).

Vragen en opmerkingen geïnterviewden

- 1) Hoe wordt de onafhankelijkheid van het onderzoek naar sociale veiligheid geborgd? Het onderzoek is niet uitgevoerd door een extern bureau. Het onderzoek door de gemeente Bronckhorst mist een onafhankelijke en objectieve onderbouwing. Ervaringsonderzoek, zoals nu is uitgevoerd, is dus sterk gekleurd (bias). Geïnterviewden zien het haalbaarheidsonderzoek niet als een onafhankelijk onderzoek waarop besluitvorming kan plaatsvinden.
- 2) Het onderzoek over de verkeersveiligheid rondom Het Hoge 41 is in opdracht van de gemeente uitgevoerd door Veilig Verkeer Nederland (VVN). Waarom is de buurt en de basisschool daarbij niet op ervaringen bevroegd? Geïnterviewden hebben navraag gedaan bij VVN en VVN heeft aangegeven altijd de buurt mee te nemen in een rapport. Daarmee is het onderzoek van VVN niet volledig. Bovendien is volgens geïnterviewden VVN een campagnebureau, geen onderzoeksbureau.
- 3) Een haalbaarheidsonderzoek naar de levensvatbaarheid en huisvesting van het voorgezet onderwijs en de sporthal in Vorden is in 2020 gedaan door adviesbureau PentaRho. Er is volgens geïnterviewden deze keer geen onderzoek uitgevoerd, maar er is een technisch rapport opgemaakt door het niet onafhankelijke onderhoudsbedrijf (Facilicom) van het schoolgebouw in de vorm van een meerjarenonderhoudsplan, (MJOP) dat ook werd uitgevoerd in 2021 door bureau ARX . De technisch rapporten van 2021 en 2024 zijn twee vrijwel identieke rapporten met verbeteringen in 2024, zonder dat er onderhoud is gepleegd. Daarnaast voldoet het MJOP 2021 in zijn geheel aan de NEN2767 terwijl in het MJOP 2024 de beoordeling van de bouwkundige elementen niet aan de NEN2767 voldoet. Daarmee is het geen onafhankelijk onderzoek. Wie heeft de keuze gemaakt voor deze onderzoeksmethode?

Aanbevelingen van geïnterviewden

- * werk met kleinschalige leslocaties voor 10-12 AMV jongeren per locatie. In Rekken is door medewerker(s) te kennen gegeven dat 44 AMV-jongeren op één leslocatie al te veel is.
- * wees transparant en consistent met de begrippen en aantallen vluchtelingen en AMV die genoemd worden.

* Leg het MJOP van 2021 en 2024 naast elkaar. Vergelijk de elementen scores met én zonder NEN2767 beoordeling.

* werk met onafhankelijke onderzoeksbureaus om vertekende conclusies (bias) te voorkomen m.b.t. de sociale veiligheid en verkeersveiligheid.

* haal ervaringen op bij andere “vergelijkbare” AMV-ISK locaties in het land, o.a. St. Annaparochie.

Samenvatting boodschap

Ieder kind heeft recht op voldoende aandacht. Op deze manier raken AMV-jongeren willens en wetens verder getraumatiseerd, want het ISK kan de continuïteit, geborgenheid en toezicht voor zo'n groot aantal AMV's niet waarmaken. Als het ISK faalt, is de gemeente verantwoordelijk.

Bijlage 12. Optie monitoring sociale veiligheid ISK

Monitor schoolklimaat en veiligheid ISK - LOWAN

ISK's zijn wettelijk verplicht de Sociale Veiligheid te monitoren. Kwaliteitscholen heeft een vragenlijst, die door de Inspectie van Onderwijs is geaccrediteerd. De inspectie stelt: “Met deze vragenlijst voldoen de ISK's aan de wettelijke eisen rond de jaarlijkse monitoring van de sociale veiligheid van leerlingen volgens de wettelijke zorgplicht sociale veiligheid”.

Vragenlijst in verschillende talen

Vanaf schooljaar 2022/23 is de vragenlijst beschikbaar in 5 verschillende talen, zodat leerlingen bij het invullen van de lijst de keuze hebben uit:

- Nederlands
- Arabisch
- Engels
- Tigrinya
- Oekraïens

Kwaliteitsgebieden en resultaten

Scholen hebben de optie om naast de verplichte stellingen rond de drie clusters van Schoolklimaat & Veiligheid (Welbevinden, Ervaren Veiligheid en Aantasting Veiligheid) ook feedback te krijgen op de vier kwaliteitsgebieden Ondersteuning, Niveau, Motiverende rol docent en Betrokkenheid ouders. De verplichte vragenlijst bestaat uit 13 stellingen, de meest uitgebreide vragenlijst uit 43.

In schooljaar 2022/23 hebben 6700 ISK leerlingen (ruim 60 scholen) de vragenlijst ingevuld.

Hierdoor is er een grote benchmark waarmee u de resultaten kunt vergelijken. Kwaliteitsscholen stuurt indien gewenst de verplichte resultaten over Sociale Veiligheid middels een automatische koppeling door naar de inspectie.

Kosten

De kosten voor een eenmalig onderzoek bedragen € 795, – per locatie exclusief btw. Het is ook mogelijk een ISK-licentie (tot wederopzegging) af te nemen (kosten € 995,- per jaar exclusief btw). Met een ISK-licentie kan de school eigen vragen toevoegen, zelf rapporten opvragen en gebruik maken van andere vragenlijsten met een vertaling. Onze vragenlijst Tevredenheid Ouders is beschikbaar in het Nederlands, Engels, Frans, Arabisch en Oekraïens en de vragenlijst Burgerschap Evaluatie Leerlingen in het Nederlands, Engels, Arabisch en Oekraïens.

Als je belangstelling hebt, kun je contact opnemen met [Kwaliteitscholen](#).

Bron: Kwaliteitscholen – Monitoren Schoolklimaat en veiligheid Kwaliteitscholen – Verantwoording Tevredenheid ISK-leerlingen

Bijlage 13. Enkele berichten uit de media over ISK-scholen

- Scholen voor jonge nieuwkomers overvol: 'Wachtlijsten zijn desastreus'
- Geen woningen maar vluchtelingenonderwijs in Asser kantorencomplex Noorderstaete - RTV Drenthe
- Onderwijs op ISK ter Steege in Eibergen verloopt positief | Achterhoeknieuwsborculoruurlo.nl
- Microsoft Word - 2015-04-01 artikel met vragen en antwoorden over ISK-1.docx
- 81 kilo afval?! Een goede actie van de ISK - Internationale Schakelklas Groningen
- Leerlingen ISK Wereldschool delen zelfgemaakte koekjes uit aan buurtbewoners
- Leerlingen ISK en Eligant ontmoeten elkaar bij Buddy to Buddy Young | Onderwijs - Contactzutphen.nl
- Curio blaast oude school in Breda nieuw leven in met opleiding voor nieuwkomers | Onderwijs | bndestem.nl
- (23) Plaatsen | LinkedIn
- Onrust in Enschedese wijk Stokhorst over komst internationale school | Enschede | tubantia.nl

- Verbinding tussen alle leerlingen Panta Rhei tijdens sport- en speldag Olympisch Stadion - YouTube
- COA - 'Er zijn op de ISK zoveel gepassioneerde leerlingen' | www.coa.nl
- De positieve invloed op AMV van intensieve ISK-COA samenwerking - LOWAN
- Serie-ISK-en-zorg-Artikel-4-20221111-LG.pdf

